

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Finanční hospodaření města Mirošov
Financial Management of the Town Mirošov

Michaela Vildová

Plzeň 2016

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela VILDOVÁ**
Osobní číslo: **K13B0144P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Finanční hospodaření města Mirošov**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte územní samosprávný celky a jejich financování.
2. Představte vybrané město.
3. Analyzujte současné finanční hospodaření města.
4. Navrhněte opatření pro zlepšení stávající situace.

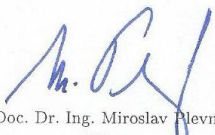
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vydání.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1
- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.*
- *Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.*
- *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.*

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Hruška, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **23. října 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2016**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční hospodaření města Mirošov“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 13. dubna 2016

podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat panu Ing. Karlu Karlovcovi a panu Ing. Zdeňku Hruškovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky při vedení mé práce. Dále bych chtěla tímto způsobem poděkovat panu Vlastimilu Sýkorovi za jeho nápomocnost, ochotu a poskytnuté materiály.

Obsah

Úvod.....	8
Metodika a cíle.....	9
1 Charakteristika územně samosprávných celků	10
1.1 Obec	12
1.1.1 Druhy obcí	13
1.1.2 Orgány obce.....	13
1.2 Kraj.....	16
1.2.1 Orgány kraje	16
2 Finanční hospodaření územních samosprávných celků.....	18
2.1 Rozpočet územního samosprávného celku	19
2.2 Rozpočtová skladba	20
2.3 Rozpočet obce	21
2.4 Příjmy obce	22
2.4.1 Nenávratné příjmy	23
2.4.2 Návratné příjmy	27
2.5 Výdaje obce.....	28
3 Představení města Mirošov	30
3.1 Historie.....	30
3.2 Současnost.....	31
3.2.1 Organizační struktura.....	32
4 Analýza finančního hospodaření města	35
4.1 Analýza rozpočtu	35
4.2 Analýza příjmové části rozpočtu.....	36
4.2.1 Daňové příjmy	37

4.2.2	Nedaňové příjmy.....	40
4.2.3	Kapitálové příjmy	41
4.2.4	Přijaté transfery.....	42
4.3	Analýza výdajové části rozpočtu	42
4.4	Analýza financování a salda rozpočtu.....	46
4.5	Ukazatele likvidity a zadluženost.....	47
5	Navržená opatření	52
	Závěr	57
	Seznam použitých tabulek	59
	Seznam použitých obrázků	60
	Seznam použitých zkratk	61
	Seznam použité literatury	62
	Abstrakt.....	65
	Abstract.....	66

Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá finančním hospodařením města Mirošov v letech 2010-2014. Práce je rozdělena na pět kapitol.

První část práce je tvořena teoretickou částí, která má za úkol poskytnout základní informace o územně samosprávných celcích a způsobu jejich hospodaření. Tato část je rozdělena na dvě kapitoly, přičemž první kapitola podává výchozí informace o územně samosprávných celcích a jejich rozdělení na dva články – základní územní samosprávný celek a vyšší územní samosprávný celek, které jsou dále detailněji popsány. V následující kapitole je obsaženo finanční hospodaření územních samosprávných celků, zejména je zde podrobněji rozebrán rozpočet obce, jeho příjmová a výdajová část.

Druhá část práce je praktická, navazuje na poznatky získané v teoretické části. Praktická část obsahuje tři kapitoly. První kapitola praktické části je zaměřena na představení vybraného města, kde je stručně popsána historie, současnost, organizační struktura a důležitá fakta, týkající se města Mirošov. Následuje kapitola čtvrtá, která je stěžejní částí této práce a zaměřuje se na finanční analýzu hospodaření města Mirošov, na příjmovou a výdajovou část rozpočtu, která sleduje nejdůležitější položky ve skutečném rozpočtu. Tyto položky jsou rozčleněny dle platné rozpočtové skladby. Následně je rozebráno financování, které je úzce spojeno s vývojem salda. Dále jsou v této kapitole rozpracovány důležité ukazatele, které jsou zaměřeny na likviditu a zadluženost města. V poslední kapitole je celkově hospodaření města a jsou zde uvedeny možné optimalizační návrhy a doporučení, která by mohla vést k zlepšení situace města.

Metodika a cíle

Pro vypracování této práce byla využita česká odborná literatura, zákony a vyhlášky České republiky v platném znění. V praktické části bylo čerpáno pro potřeby finanční analýzy ze závěrečných účtů města Mirošov, finančních výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, tzv. výkazů FIN 2–12 M a interních dokumentů poskytnutých od města.

Pro lepší srovnatelnost a zhodnocení situace bylo zvoleno pětileté období, konkrétně se jedná o roky 2010 až 2014. Rok 2015 nebyl zpracován z důvodu nedostupnosti dat v průběhu vytváření této práce.

Teoretická část práce je zpracována na základě odborné literární rešerše a analýzy zjištěných poznatků. Praktická část je převážně analytická, nicméně bylo použito komparace týkající se rozpočtu vybraných let. Závěr je syntézou základních podstatných informací této práce.

Cílem práce je seznámit čtenáře se základní charakteristikou územně samosprávných celků a způsobem jejich financování. Dále představit město Mirošov včetně jeho historie. Hlavním cílem je provedení finanční analýzy hospodaření vybraného města a následné navržení opatření pro zlepšení finanční situace města.

1 Charakteristika územně samosprávných celků

„Územní samospráva je realizace práva občanů na vlastní samosprávu, právo na spravování určitého území menšího než je stát na základě působnosti stanovené ústavou a příslušnými zákony při vytvoření ekonomických podmínek.“ [3, s. 96]

V každé zemi jsou základní principy a struktura územní samosprávy upraveny v ústavě a v příslušných zákonech. V České republice (dále ČR) najdeme územní samosprávu upravenou především v zákoně o obcích, zákoně o krajích, zákoně o hlavním městě Praha a v Ústavě ČR v hlavě sedmé. Většina vyspělých demokratických zemí, stejně tak jako ČR, se řídí Evropskou chartou místní samosprávy, která upravuje postavení územní samosprávy. [3], [4]

Územní samospráva vznikala dvěma způsoby - přirozeně nebo uměle. Přirozeně vznikaly obce v důsledku osidlování území. Z rozhodnutí zákonodárce s přihlédnutím na příslušné zákony vznikaly vyšší stupně územní samosprávy uměle. [4]

Pro úspěšné fungování územní samosprávy musí být zabezpečeny a vytvořeny potřebné předpoklady. Musí existovat legislativní předpoklady (zákony), které umožňují vykonávat územně samosprávné funkce, a dále ekonomické předpoklady, aby územní samospráva mohla vlastnit majetek, měla možnost získávat vlastní finanční prostředky a hospodařit s vlastním rozpočtem. [3]

Územní samospráva plní funkce, které spolu úzce souvisí. Jedná se o funkce:

- sociální,
- ekonomické,
- územně technické.

Sociální funkce je spojena se společenstvím občanů, kde je nutno prohlubovat kulturně sociální kontakty. Územní samospráva se zapojuje do zabezpečení sociální péče a sociálních služeb za účelem snížení nespravedlivého rozdělení sociálních vrstev. Dále se zajímá o bezpečnost občanů a podílí se na ochraně majetku, např. zřizuje městskou policii. Klíčovou funkcí je ekonomická funkce. Ta se snaží zmírňovat projevy tržního selhání. Jde především o zabezpečování veřejných statků, vytváření podmínek pro sociálně-ekonomický rozvoj území a vytváření příznivého podnikatelského prostředí.

Územně technická funkce souvisí s využíváním území na různé aktivity. Tyto aktivity by měly být využívány optimálně s přihlédnutím na územní plán. [4], [5]

Územní samospráva stále častěji zajišťuje veřejné služby (statky) pro občany prostřednictvím veřejnoprávních neziskových organizací. Neziskové organizace nejsou zakládány za účelem dosahování zisku, ale slouží k naplnění veřejně prospěšných cílů. Územně samosprávný celek může tedy k zabezpečování veřejných statků, úkolů a dalších veřejně prospěšných cílů zřizovat organizační složky a příspěvkové organizace. Postavení i hospodaření organizačních složek a příspěvkových organizací je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [4]

Organizační složky územně samosprávných celků

Organizační složky ÚSC nedisponují vlastní právní subjektivitou, ale hospodaří jménem svého zřizovatele. Zabezpečují hlavně čisté veřejné statky, které jsou poskytovány obyvatelům bezplatně. Zřizovatel zvolí tuto formu, jestliže bude zabezpečovat činnosti, které nevyžadují velký počet zaměstnanců, pokud nepotřebuje pro svoji činnost složité technické vybavení, struktura organizace nemusí být dále členěna a nevstupuje do složitých právních vztahů. Organizační složky ÚSC nemají vlastní rozpočet, hospodaří podle rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel jim pouze poskytuje finanční prostředky prostřednictvím zálohy v hotovosti nebo na běžný účet. [4], [13]

Příspěvkové organizace územně samosprávných celků

Na rozdíl od organizační složky mají příspěvkové organizace ÚSC vlastní právní subjektivitu, zapisují se na návrh zřizovatele do obchodního rejstříku. Slouží především pro zabezpečování smíšených veřejných statků, za které si účtují tzv. uživatelský poplatek. Mají proto možnost dosahovat vlastních příjmů, ze kterých kryjí část nákladů. Zbylou část nákladů kryjí z finančních prostředků, které jim poskytuje zřizovatel. Od svého zřizovatele dostávají příspěvky na provoz a investice. [4], [13]

1.1 Obec

Základním článkem územní samosprávy je obec neboli základní územní samosprávný celek. Postavení obce je specifikováno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze a v Ústavě ČR. Obec se může rozkládat na jednom nebo i na několika katastrálních území a zároveň musí být začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku. Na základě výsledků místního referenda, které probíhá dle pravidel zákona o obcích, se mohou obce slučovat nebo rozdělovat. [3]

Dle zákona o obcích je obec definována takto: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ [10]

Obec je vymezena třemi základními znaky, a to:

- územím,
- občany,
- samosprávou veřejných záležitostí v hranicích obce, tzv. působností.

Občané se mohou podílet na řízení obce nepřímo nebo přímo. Nepřímo se podílejí prostřednictvím zástupců zvolených ve veřejných komunálních volbách do zastupitelstva obce. Přímo se mohou občané podílet pomocí tzv. dobrovolné práce v různých komisích nebo aktivní účastí na veřejných schůzích, na veřejných zasedáních zastupitelstva obce. [4]

Dle zákona o obcích plní obec tyto funkce:

- **Vlastní samostatná funkce (samostatná působnost)**

Obec je veřejnoprávní korporací, samostatným ekonomickým subjektem (tzv. právnickou osobou), reprezentantem veřejných zájmů, pečovatelem o všestranný sociálně-ekonomický rozvoj svého území, pečovatelem o potřeby občanů a zabezpečovatelem veřejných služeb (veřejných statků). Z toho vyplývá, že musí mít určitou finanční suverenitu a právo hospodařit podle svého rozpočtu, vlastní majetek, s nímž má možnost dále nakládat např. vkládat ho do založeného obecného podniku či podniku, jehož je spoluzakladatelem. V neposlední řadě se obec podílí na schvalování

územního plánu a rozhodování o směrech dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje obce.[4], [10]

- **Přenesená funkce (přenesená působnost)**

V České republice je rozsah přenesené působnosti u obcí různý. Je upravován zákonem o obcích a řadou zvláštních zákonů. Tuto funkci vykonává obecní úřad prostřednictvím zajišťování evidence občanů, vedení matriky a vydávání stavebního povolení apod. [4]

1.1.1 Druhy obcí

Dle zákona o obcích rozlišujeme tyto základní druhy obcí:

- **Obce**, které nejsou městy.
- **Města**, která mají více než 3 000 obyvatel.
- **Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností**, které ve svém správním obvodu dle zákona spravují výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím.
- **Statutární města**, která jsou přesně definována v zákoně o obcích. Mezi města se zvláštním postavením patří: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov. Tato města mají možnost prostřednictvím obecně platné vyhlášky rozčlenit území města na městské obvody nebo městské části.
- **Hlavní město Praha**, upravené zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. [4], [10]

1.1.2 Orgány obce

Mezi orgány obce patří zastupitelstvo a rada obce, dále starosta a obecní úřad. Tyto orgány jsou podrobněji rozebrány v následující části textu.

Zastupitelstvo obce

Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce. Ze zákona jsou jeho jednání veřejná. V rámci samostatné působnosti se zabývá

zastupitelstvo obce volbou starosty, místostarosty a dalších členů rady obce ze svých řad. Zřizuje a ruší výbory, rozhoduje a schvaluje program rozvoje obce, rozpočet obce, závěrečný účet a využití trvalých i dočasných peněžních fondů. Může uzavírat smlouvy a poskytovat dotace, rozhodovat o založení (zřízení) nebo zániku neziskových organizací apod. [4], [10]

Zastupitelstvo má možnost zřizovat výbory jako své iniciativní a kontrolní orgány. Tyto výbory plní úkoly udělené zastupitelstvem obce a počet jejich členů musí být lichý. Vždy musí být zřízen finanční a kontrolní výbor. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem obce, nakládání s finančními prostředky a plní úkoly uložené zastupitelstvem obce. Kontrolní výbor dohlíží na dodržování právních předpisů a plnění usnesení zastupitelstva a rady obce. Jestliže podle posledního sčítání lidu na území obvodu obce žije více než 10 % občanů, kteří se hlásí k jiné než české národnosti, musí být zřízen i výbor pro národnostní menšiny. [4], [10]

Rada obce

Výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti obce je rada obce, která podléhá zastupitelstvu obce. Rada obce je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy rady. Počet členů rady obce musí být lichý, tvořen nejméně 5 a nejvýše 11 členy. Počet členů nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, proto pokud má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, rada obce se nevolí a její pravomoc vykonává starosta. Rada obce ze zákona pořádá neveřejná jednání a vydává jednacím řád. Připravuje materiály pro jednání zastupitelstva obce, zabezpečuje hospodaření obce, plnění usnesení zastupitelstva obce, rozhoduje o uzavírání smluv, plní funkce zakladatele nebo zřizovatele a jiné. Komise jsou zřizovány radou obce jako její iniciativní a poradní orgány. [4], [10]

Starosta

Starosta i místostarosta je volen zastupitelstvem obce z řad svých členů. Musí být občanem České republiky. Odpovídá za výkon své funkce zastupitelstvu obce. Starosta zastupuje obec navenek a je představitelem obce. V případě nepřítomnosti zastupuje starostu místostarosta, ve městech pak náměstek primátora. [4], [10]

Obecní úřad

Obecní úřad vykovává administrativně-organizační činnost obce. Je řízen starostou, kterému pomáhají jeho zástupci – místostarostové a tajemník. V rámci samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly předložené zastupitelstvem obce nebo radou obce a napomáhá činnosti komisí a výborů. Obecní úřad vykonává státní správu v oblasti přenesené působnosti. Obecní úřad je členěn na odbory a oddělení, jejichž počet se odvíjí od velikosti obce, rozsahu samostatné působnosti a přenesené působnosti. Malé obce zřizují pouze několik odborů, naopak velká města využívají větší množství odborů, které dále člení na oddělení. Název odborů ani jejich struktura není závazně předepsaná. Nejčastěji jsou vytvářeny: odbor rozpočtu, odbor územního plánování a rozvoje obce, odbor rozvoje služeb a odbor pro styk s veřejností. [4], [10]

1.2 Kraj

Vyšším územně samosprávným celkem je kraj. Postavení, práva a povinnosti kraje jsou vymezeny zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích. V ČR krajská úroveň územní samosprávy funguje od 1. 1. 2001. Kraj vystupuje pod vlastním jménem, nese odpovědnost za své činy a má právní subjektivitu. Stará se o zabezpečování všestranného rozvoje svého území a pečuje o potřeby svých občanů. Pro výkon samostatné působnosti může kraj zřizovat právnické osoby a organizační složky kraje. Kraj úzce spolupracuje s obcemi, ale nesmí zasahovat do jejich samostatné působnosti. Spolupracuje s ostatními kraji, s územními samosprávnými celky jiných států a může být členem mezinárodních sdružení. [4], [11]

Dle zákona o krajích je kraj definován: „*Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.*“ [11]

1.2.1 Orgány kraje

Zastupitelstvo kraje, rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad jsou orgány kraje.

Zastupitelstvo kraje

Vrcholným orgánem s nejrozsáhlejšími rozhodovacími pravomocemi v rámci samostatné působnosti je zastupitelstvo kraje. Počet členů zastupitelstva je závislý na počtu obyvatel. Zastupitelstvo kraje může využívat jako své poradní a iniciativní orgány výbory. Povinně musí zřizovat finanční výbor, kontrolní výbor, výbor pro národnosti menšiny a výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost. Finanční výbor dohlíží na správu majetku kraje a využití finančních prostředků. Kontrolní výbor sleduje plnění usnesení zastupitelstva a rady kraje a sleduje orgány kraje, zda dodržují právní předpisy. Tyto dva výbory plní i další úkoly, které jim udělilo zastupitelstvo. Pro zkvalitnění školských služeb, řízení stavu škol a školských zařízení musí zřizovat výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost. Zastupitelstvo povinně zřizuje výbor pro národnostní menšiny, pokud se hlásí k jiné než české národnosti aspoň 5 % občanů. [4], [11]

Rada kraje

Výkonným orgánem kraje je rada kraje. Rada kraje se skládá z členů, mezi které patří hejtman kraje, náměstek hejtmana a další členové rady. Pro jednání zastupitelstva rada připravuje návrhy a podklady. Zabezpečuje a kontroluje hospodaření kraje, rozhoduje o některých majetkových úkonech, uzavírá dohody o splátkách, nájemních smlouvách a vydává nařízení kraje. Může zřizovat nebo rušit komise rady kraje, stanovuje počet zaměstnanců krajského úřadu, jmenuje a odvolává vedoucí odborů krajského úřadu apod. Jako své iniciativní a poradní orgány zřizuje rada kraje komise. Jejich hlavní činností je vydávání doporučení a usnesení. [4], [11]

Hejtman kraje

Hejtman kraje zastupuje kraj navenek, jeho pravomoci a odpovědnost jsou vymezeny v zákoně o krajích. V době nepřítomnosti zastupují hejtmana náměstci hejtmana. [4], [11]

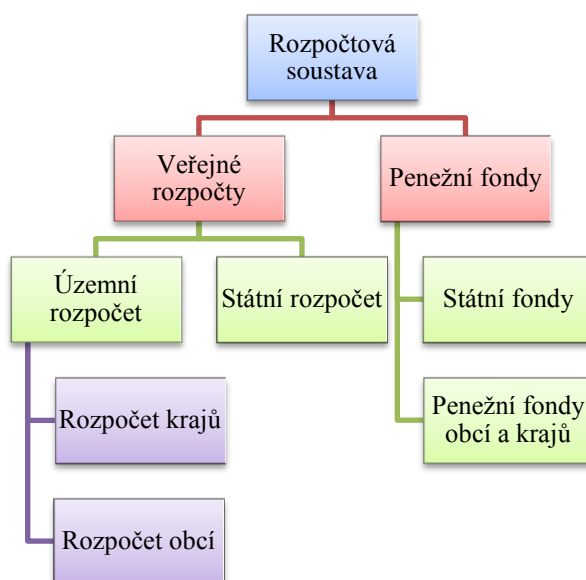
Krajský úřad

Krajský úřad provádí úkoly, které mu v rámci samostatné působnosti uložilo zastupitelstvo kraje, realizuje úkoly stanovené radou kraje a podporuje činnosti komisí a výborů. Tvořen je ředitelem, zaměstnanci odborů a oddělení, sekretariátem hejtmana a sekretariátem ředitele krajského úřadu. [4], [11]

2 Finanční hospodaření územních samosprávných celků

Rozpočtová soustava je tvořena veřejnými rozpočty a peněžními fondy označovanými jako mimorozpočtové fondy. Soustava veřejných rozpočtů je dále členěna na státní rozpočet a územní rozpočty. Územní rozpočet je tvořen rozpočty obcí a od roku 2001 i rozpočty krajů. Dále sem můžeme zařadit i rozpočty příspěvkových organizací, dobrovolných svazků obcí a od roku 2006 i rozpočet regionálních rad regionů soudržnosti. Mezi peněžní fondy zahrnujeme státní fondy, peněžní fondy ZÚSC, VÚSC. Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě ČR nejlépe vystihuje obrázek č. 1. [4]

Obrázek 1: Rozpočtová soustava v ČR

Zdroj: [4], vlastní zpracování, 2016

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů řídí finanční hospodaření územně samosprávných celků. Výše uvedený zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce územně samosprávných celků. Dále stanovuje pravidla hospodaření s finančními prostředky pro obce a kraje. Vedení účetnictví obcí a krajů se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a jejich účetnictví podléhá povinnému auditu. [13]

2.1 Rozpočet územního samosprávného celku

Mezi důležité nástroje pro řízení finančního hospodaření územních samosprávných celků patří rozpočet a rozpočtový výhled.

Rozpočet lze chápat jako finanční plán, který slouží k řízení financování. Sestavuje se na tzv. rozpočtový rok, který je shodný s rokem kalendářním. Dále je možné rozpočet chápat jako účetní bilanci, decentralizovaný peněžní fond a nástroj obecní politiky. Územní samosprávný celek sestavuje rozpočet zpravidla jako vyrovnaný. V případě, kdy jsou příjmy daného roku použity až v následujících letech, lze ho sestavit jako přebytkový. Existuje zde i možnost schválit rozpočet jako schodkový, když bude možné uhradit schodek finančními prostředky z minulých let nebo návratnými zdroji. [3], [13]

Jako pomocný nástroj slouží územním samosprávným celkům **rozpočtový výhled**. Jde o střednědobý finanční plán rozvoje hospodářství. Rozpočtový výhled je vytvářen zpravidla na 2 až 5 let na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Zahrnuje základní údaje o příjmech a výdajích, dále obsahuje údaje o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobých realizovaných záměrů. [2], [13]

Obce a kraje mohou dále zřizovat **peněžní fondy**. Fondy jsou vytvářeny na rozdíl od územního rozpočtu dobrovolně. Zřízení a zrušení fondů je v rozhodovací pravomoci zastupitelstev obce nebo kraje. Lze je použít bez určení účelu nebo ke konkrétnímu účelu. Vytvářeny jsou nejčastěji účelové fondy s cílem zajistit finanční stabilitu. Účelové fondy zahrnují zejména přebytky hospodaření z minulých let, příjmy z běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce a převody prostředků z rozpočtů během roku do účelových peněžních fondů. [3], [13]

Územní rozpočet plní funkce:

- alokační,
- redistribuční,
- stabilizační.

Nejdůležitější funkcí rozpočtu je funkce alokační. Spočívá v zabezpečování různých potřeb ve veřejném sektoru, zejména veřejných statků prostřednictvím finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu. Redistribuční funkce se snaží zmírnit

nerovnoměrný ekonomický vývoj a sociální rozvoj v obcích. Zároveň usiluje o zlepšení situace sociálně slabších občanů za pomoci sociálních výpomocí. Stabilizační funkce se snaží různými aktivitami ovlivňovat růst ekonomického potenciálu daného území. [5]

2.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba se řídí vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Vyhláška reguluje způsob třídění peněžních operací u všech veřejných rozpočtů, státních fondů, peněžních fondů obcí a krajů. Upravuje také operace organizačních složek zřízených územně samosprávnými celky. Rozpočtová skladba umožňuje začlenit peněžní operace běžného a kapitálového rozpočtu, přehledně zajišťuje informace v průběhu sestavování rozpočtového procesu. Důležitou vlastností rozpočtové skladby je její jednotné uspořádání, které umožňuje porovnávat jednotlivé rozpočty časově i prostorově s ostatními obcemi, kraji. [4]

Základním systémem v rozpočtové skladbě je druhové třídění. Toto třídění seskupuje operace do tří základních skupin:

- příjmy,
- výdaje,
- financování.

Příjmy představují nenávratná inkasa. Jsou děleny na dvě základní podskupiny. První podskupina je tvořena třídou 1 až 3 a představuje vlastní příjmy, běžné i kapitálové. Druhá je pak tvořena přijatými dotacemi (třída 4). Příjmy jsou v rozpočtové skladbě tříděny do následujících skupin:

Třída 1 – daňové příjmy,

Třída 2 – nedaňové příjmy,

Třída 3 - kapitálové příjmy,

Třída 4 – přijaté dotace.

Jako výdaje jsou označovány nenávratné platby nebo poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky. Výdaje jsou členěny na běžné (neinvestiční, provozní) a kapitálové, označované také jako investiční. Jejich začlenění do tříd je následující:

Třída 5 – běžné výdaje,

Třída 6 – kapitálové výdaje

Financováním se rozumí přijetí finančních prostředků, které mají návratnou povahu. Jedná se hlavně o operace, které slouží pro zabezpečení schodku v hospodaření. Tyto operace jsou zahrnuty v Třídě 8 – financování. Tato třída rozděluje financování tuzemské a financování ze zahraničí, dále pak krátkodobé či dlouhodobé financování a opravné položky. [4], [9]

2.3 Rozpočet obce

Rozpočtová skladba umožňuje třídění rozpočtu na běžný a kapitálový rozpočet. Kapitálový rozpočet je bilance neopakujících se jednorázových příjmů a jednorázových výdajů. Zachycují se zde příjmy a výdaje, které přesahují období jednoho rozpočtového roku. Kapitálové příjmy jsou většinou účelové a využívají se pro financování dlouhodobých potřeb. Do kapitálového rozpočtu může být převáděn přebytek z běžného rozpočtu nebo naopak z kapitálového rozpočtu může být financován schodek v běžném rozpočtu. Pokud se příjmy rovnají výdajům, jedná se o kapitálový rozpočet vyrovnaný. Jestliže výdaje přesahují příjmy, je rozpočet deficitní, v opačném případě přebytkový. [5]

Tabulka 1: Kapitálový rozpočet obce

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none">- Z prodeje majetku- Kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy- Příjmy z půjček- Příjmy z emise vlastních obligací- Přebytek běžného rozpočtu- Dary na investice	<ul style="list-style-type: none">- Na investice- Kapitálové dotace jiným rozpočtům- Na nákup akcií, obligací- Poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky- Splátky dříve přijatých půjček- Krytí běžného rozpočtu

Zdroj: [5], vlastní zpracování, 2016

Bilance běžných příjmů a běžných výdajů se nazývá běžný rozpočet. Jsou zde zachyceny příjmy a výdaje, které se pravidelně každý rok opakují. Prostřednictvím

běžných příjmů jsou financovány neinvestiční (provozní) potřeby. Běžný rozpočet je sestavován jako vyrovnaný, ale lze ho sestavit i jako přebytkový. Rozpočet je vyrovnaný, pokud se běžné příjmy rovnají běžným výdajům. V případě, že příjmy převyšují výdaje, je rozpočet přebytkový, je-li tomu naopak, jedná se o rozpočet schodkový. Pokud dochází k schodkovosti běžného rozpočtu, je nutné analyzovat příčiny vzniku, neboť z dlouhodobého hlediska je tento stav nežádoucí. [5]

Tabulka 2: Běžný rozpočet obce

Příjmy	Výdaje
<u>Daňové</u> <ul style="list-style-type: none"> - Svěřené daně - Sdílené daně - Místní daně - Správní poplatky 	<ul style="list-style-type: none"> - Všeobecné veřejné služby - Veřejný pořádek - Péče o zdraví - Bydlení - Komunální služby - Na podnikání - Ostatní běžné výdaje - Placené úroky - Běžné dotace jiným rozpočtům
<u>Nedaňové</u> <ul style="list-style-type: none"> - Uživatelské poplatky za služby - Příjmy z pronájmu majetku - Příjmy od vlastních neziskových organizací - Zisk z podnikání 	
<u>Přijaté transfery</u> <ul style="list-style-type: none"> - Běžné dotace ze státního rozpočtu - Běžné dotace ze státních fondů - Od územních rozpočtů - Ostatní běžné příjmy 	
Saldo - Přebytek	Saldo - Schodek

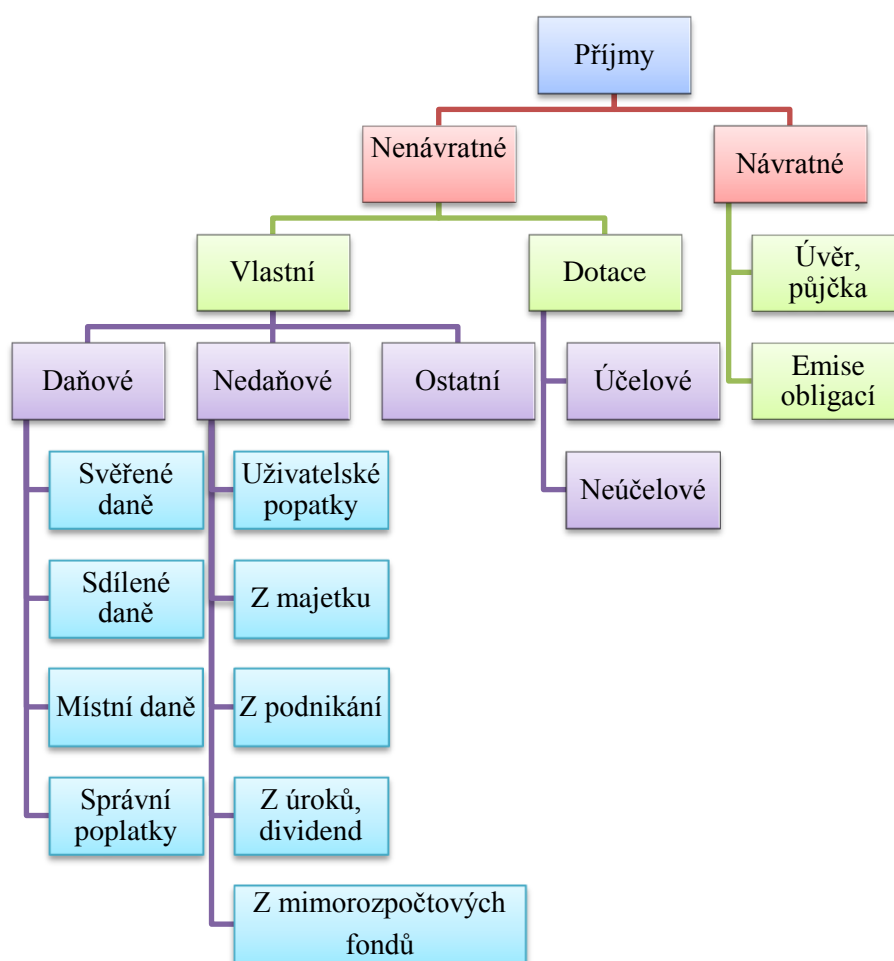
Zdroj: [5], vlastní zpracování, 2016

2.4 Příjmy obce

Příjmy můžeme členit z různých hledisek, kdy za nejvýznamnější je považována návratnost. Toto hledisko nám rozčleňuje příjmy na nenávratné a návratné. Mezi

nenávratné příjmy patří takový druh příjmů, který plyne do rozpočtů od různých subjektů. Jedná se o daně, uživatelské poplatky ze smíšených veřejných statků, příjmy z pronájmu či prodeje majetku. Návrtné příjmy jsou čerpány na určitou dobu a po uplynutí této doby se vrací subjektu, který je půjčil. Jde především o krátkodobý, střednědobý nebo dlouhodobý bankovní úvěr. Podrobnější členění zobrazuje obrázek č. 2. [3]

Obrázek 2: Příjmy obce z hlediska návratnosti

Zdroj: [3], vlastní zpracování, 2016

2.4.1 Nenávratné příjmy

Nejrozsáhlejší skupinu příjmů rozpočtů obcí tvoří vlastní příjmy. Z těchto příjmů jsou největší daňové příjmy. Mezi daňové příjmy lze zahrnout sdílené a svěřené (výlučné) daně. Dále sem bývají začleněny i vlastní místní daně v ČR označované jako místní poplatky. [4]

2.4.1.1 Daňové

Svěřené daně

Svěřené daně jsou představeny daní z nemovitých věcí a daní z příjmů právnických osob, kdy poplatníkem je příslušná obec. Obec nemá pravomoc ovlivňovat výši těchto daní, ale celý jejich výnos přísluší do rozpočtu obcí. Od roku 1993 do rozpočtu obcí plyne celý výnos daně z nemovitých věcí. Jedná se o stabilní daňový výnos, ale na celkových příjmech rozpočtu se podílí jen 3-4 %. Každoročně se touto daní zdaňuje nemovitý majetek ve vlastnictví, jako např. stavby a pozemky. [4]

Sdílené daně

Mezi sdílené daně patří od roku 2001 daň z přidané hodnoty, všechny typy daně z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob s výjimkou daně placené obcí. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, specifikuje rozpočtové určení jednotlivých daní a udává podíl daní z celostátního hrubého výnosu, jež plyne do rozpočtu obcí. [4], [14]

Místní poplatky

Dalším příjmem obcí jsou místní poplatky, které vymezuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Zákon upravuje druhy místních poplatků a jejich základní náležitosti. Místní poplatky mají fakultativní charakter. Zastupitelstvo obce rozhoduje, jaký poplatek bude na svém území vybírat, od koho tento poplatek bude vybírat, v jaké výši a zda vůbec bude určitý typ poplatků požadovat. Pokud se obec rozhodne vybírat určitý druh poplatků, musí být rozhodnutí zveřejněno na úřední desce obce prostřednictvím obecně platné vyhlášky. Obecně závazná vyhláška musí obsahovat podrobnosti vybírání poplatků - konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. Obce tyto poplatky vybírají jako doplňkový finanční prostředek. Dle zákona obce mohou vybírat tyto poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,

- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. [3], [14]

Mezi daňové příjmy lze začlenit i **správní poplatky** vybírané za správní úkony. Náležitosti poplatků jsou upraveny v zákoně č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích. Správní poplatky obec vybírá podle rozsahu přenesené působnosti, v rámci které provádí jednotlivé úkony pro různé subjekty. Jde např. o výpisy z matrik, vystavení dokladů a ověření pravosti dokladů nebo podpisů. [4]

2.4.1.2 Nedaňové příjmy

Druhá skupina příjmů obce je tvořena nedaňovými příjmy. Strukturu i výši těchto příjmů může obec ovlivňovat. Mezi tyto příjmy náleží příjmy z prodeje majetku, z prodeje neinvestičního majetku, dále také i příjmy z užitelských poplatků nebo příjmy z podnikání obcí. [2], [4]

Příjmy z vlastního majetku

Tradičním příjmem rozpočtu obcí jsou příjmy z vlastního majetku. Tyto příjmy jsou tvořeny zisky municipálních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, příjmy z pronájmu a prodeje majetku a příjmy z finančního investování. Zisk místních podniků je zpravidla výjimečný a nepravidelný, neboť tyto podniky jsou ve většině případů zřizovány za účelem zabezpečování veřejných statků a hospodaří na neziskovém principu. Obec může získat podíl na zisku u podniků, ve kterých má majetkovou účast. Aby mohla obec získat příjem, musí podnikatelský subjekt generovat zisk, v opačném případě obec nezhodnocuje vložené prostředky a může o ně i přijít, proto je důležité zvážit tento typ podnikání. Svá rozhodnutí ohledně investování by měla obec opírat o dlouhodobou analýzu hospodaření budoucího partnera. Za stabilní

příjem rozpočtu lze považovat příjem z pronájmu majetku, který obec vlastní a nepotřebuje k produkci veřejných statků. Obec může po důkladné analýze zvážit, zda je pro ni výhodnější tento majetek pronajímat nebo prodat. Při prodeji majetku dosahuje vyššího jednorázového příjmu do svého rozpočtu, který se neopakuje. Naopak při pronájmu dosahuje menšího, ale opakovatelného stabilního příjmu. [4], [5]

Uživatelské poplatky

Výjimečným příjmem do územního rozpočtu jsou uživatelské poplatky. Poplatky platí občané a jsou stanoveny bez ziskové přírážky, hradí se jimi pouze ekonomicky nutné náklady. Do této kategorie příjmů patří vodné, stočné a poplatek za svoz komunálního odpadu. [5]

Příjmy sankční povahy – pokuty

Dalším doplňkovým příjmem jsou příjmy sankční povahy. Jejich podíl v územních rozpočtech je malý a zpravidla nahodilý, proto je obtížné tyto příjmy plánovat. Obce ukládají pokuty za přestupky řešené v přestupkovém řízení. Jedná se o pokuty za znečištění veřejného prostranství, za nepořádek apod. [5]

Příjmy z finančního investování

Obec může volné finanční prostředky zhodnotit prostřednictvím termínovaných vkladů nebo investovat do obchodovatelných cenných papírů. Termínované vklady spravované u důvěryhodného peněžního ústavu jsou spojeny s minimálním rizikem a výnos je závislý na výši úrokové sazby. Druhá možnost je více riziková, ale bývá spojena s vyšší výnosností. Je k ní potřeba využít rad a doporučení zkušených pracovníků ve specializovaných institucích. Tato forma není příliš využívána především z důvodu nedostatku volných finančních prostředků v rozpočtu obce. [5]

Ostatní nedaňové příjmy

Mezi ostatní příjmy patří dary od ostatních subjektů a výnosy z veřejných sbírek. Oba příjmy mají doplňkový charakter a jsou nestabilní a obtížně plánovatelné. [5]

Příjmy z mimorozpočtových fondů

Obce mohou vytvářet kromě vlastního rozpočtu i ostatní peněžní fondy. Finanční prostředky z těchto fondů využívají v případě hrozícího schodku rozpočtu nebo ke krytí neplánovaných výdajů. [4]

2.4.1.3 Dotace

Významnou částí příjmů v rozpočtu obcí jsou dotace. Obce nedokážou být finančně soběstačné a musí využívat dodatečné finanční prostředky. Finanční prostředky jsou jim poskytovány z rozpočtové soustavy (především ze státního rozpočtu). Stále se zvyšuje tendence omezovat poskytování dotací nebo aspoň snížit podíl dotací z rozpočtové soustavy a tím zvyšovat míru soběstačnosti obcí. Důvodem těchto opatření je zvyšovat hospodárnost obcí a motivovat obce efektivně využívat vlastní veřejné příjmy. [3], [5]

Nenávratné dotace mohou být poskytovány jako účelové či neúčelové. Účelové dotace jsou pevně spojeny s účelem a mohou být použity na běžné nebo kapitálové potřeby. Běžné účelové dotace zabezpečují poskytování preferovaných veřejných statků a snaží se udržet jejich standardní úroveň. Nepravidelně jsou poskytovány kapitálové účelové dotace, které hradí část výdajů spojených se specifickou investicí. Neúčelové dotace nejsou podmíněné splněním podmínek pro jejich využití a jejich poskytnutí není účelově vymezeno. [5]

2.4.2 Návrtné příjmy

Obce se mohou dostat do obtížné finanční situace, hlavně počátkem roku, kdy nemají k dispozici dostatečně velké množství nenávratných finančních prostředků na krytí potřeb. Zároveň nemohou využívat finanční rezervy nebo prostředky vytvořených mimorozpočtových fondů. Územní samospráva v těchto situacích může využívat návratné zdroje. Tyto zdroje bude muset vrátit svým věřitelům a kromě jistiny zaplatit i úrok. Může využít tyto návratné příjmy:

- úvěr,
- příjmy z emise obligací,
- návratné půjčky a finanční výpomoci.

Nejčastěji využívaným návratným prostředkem bývá úvěr. Je relativně dobře dostupný a oproti obligacím i levnější. Obce využívají tři druhy úvěrů – krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Krátkodobé úvěry (kontokorentní úvěr) slouží ke krátkodobému překlenutí nedostatku finančních prostředků se splatností do 1 roku. Střednědobé a dlouhodobé úvěry slouží k financování převážně kapitálových veřejných výdajů. Nejčastěji jsou využívány pro vybudování infrastruktury, dále pak v oblasti školství,

péče o zdraví a sociální péče. Obcím tyto úvěry poskytují peněžní ústavy, které za to však požadují záruku. Chybějící prostředky mohou obce získat z emise cenných papírů. Tento druh návratných příjmů je nákladnější a složitější než úvěr, proto si ho mohou dovolit zejména větší obce a města. K financování potřeb mohou obce využít finanční prostředky získané formou návratné finanční půjčky ze státních fondů nebo ze státního rozpočtu. Výhodou je, že se jedná o nízké úročené půjčky nebo půjčky poskytované zcela bez úroku. Poskytování těchto finančních půjček má svoje pravidla a náležitosti, které jsou upraveny zákony o rozpočtových pravidlech. Nejčastěji využívané půjčky plynou ze Státního fondu životního prostředí a Státního fondu rozvoje bydlení. V případě nutnosti mohou obce využít i směnky nebo finanční leasing. [4], [5]

2.5 Výdaje obce

Obce se výrazně podílejí na zabezpečování a financování veřejných statků a služeb pro obyvatelstvo. Velikost výdajů závisí na rozsahu odpovědnosti a pravomoci obce. [4]

Výdaje obce se člení z různých hledisek. Z hlediska rozpočtového plánování jsou výdaje členěny na plánované a neplánované. Plánované výdaje se opakují, proto je možné predikovat jejich objem a strukturu. Mezi tyto výdaje se řadí výdaje na financování provozu škol, výdaje na provoz obecního úřadu, na platy zaměstnanců obecního úřadu apod. Neplánované výdaje vznikají nahodile a jejich vznik nelze plánovat. Jsou financovány prostřednictvím vytvořených rezerv. Patří sem finanční podpory poskytované občanům při živelných katastrofách, sankční pokuty a jiné. [4]

Podle ekonomického hlediska členíme výdaje na běžné a kapitálové. Běžné výdaje slouží k financování pravidelně se opakující potřeby. Bývají označovány mimo jiné jako neinvestiční nebo provozní výdaje. Podstatnou část běžných výdajů obce tvoří mandatorní výdaje. Tyto výdaje mají obligatorní charakter a jejich struktura i výše je stanovena zákonnými úpravami. Mezi mandatorní výdaje lze zahrnout výdaje na péči o obecní majetek, péči o vodní zdroje, čištění odpadních vod a výdaje na zajištění ekologické likvidace komunálního odpadu. Pro dlouhodobé financování neopakujících se výdajů slouží kapitálové výdaje. Tyto výdaje jsou vynakládány na pořízení nových investic a určeny jsou na splácení jistiny půjček. [4]

Výdaje obcí lze rozčlenit také podle funkce veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační výdaje se používají na nákup služeb od soukromých firem a na

uhrazení ztráty obecních podniků. Jsou využity také na financování výdajů na čisté i smíšené statky, které jsou zajišťovány prostřednictvím neziskových organizací. Stabilizační funkce úzce souvisí s alokační funkcí. Obce prostřednictvím nákupu a vlastního podnikání ovlivňují poptávku, a tím i nabídku. Vlivem toho dochází k nárůstu pracovních příležitostí a ke stabilizaci zaměstnanosti. Redistribuční výdaje souvisí s poskytováním finančních transferů z regionální úrovně do rozpočtů obcí. V omezené míře jsou poskytovány jako mimořádná doplňková výpomoc sociálně slabším občanům. [4], [5]

3 Představení města Mirošov

3.1 Historie

Původ Mirošova se traduje kolem konce 12. století, kdy si usedlík jménem Miroš v kotlině na okraji brdského lesa zřídil dvorec, tzv. Mirošův dvůr. Avšak první písemné údaje o obci poskytují až latinské listiny z roku 1366 za vlády pána Dobrohosta z Ronšperka. V 16. století převzal panství Florian Gryspek z Grypaschu a po jeho smrti se dědictví ujal syn Ferdinand, který se podílel na výstavbě renesanční stavby označované spíše jako tvrz. Za dob jeho vlády mirošovské panství zahrnuje i Skořice, Kolvín, Trokavec, Borovno, Železný Újezd, Dynín, Mítov, Mešno, Kakejcov, Příkosice, Štítov (u Mirošova) a Chylice. V roce 1616 bylo celé panství prodáno Vratislavovi z Mitrovic. Z rodu Vratislavů si město převzalo červeno-černou barvu do svého znaku, který je v současné podobě zobrazen na obr. č. 3.

Obrázek 3: Znak města

Zdroj: [24]

Rok 1657 znamenal pro Mirošov dobu velkého hospodářského vzestupu. Dochází k založení železné huti na Padrti a k zvelebování gotického kostela sv. Jakuba Většího v Chylicích. V roce 1700 dochází ke stavbě fary a o několik let později je započata stavba mirošovského zámku. V první polovině 18. století Mirošov spravuje doly a hutě v Hrádku a na Padrti, a tím se stává důležitým železářským centrem. V obci se začínají rozšiřovat řemesla, působí zde několik kovářů, pekařů, řezníků, mlynářů apod. Na konci 18. století získává obec znaky městečka. Na území je postaveno více než 88 domů a v jihovýchodní části vzniká osada Myť. V době národního obrození na místní faře působí Vojtěch Nejedlý. Od roku 1857 se začalo v obci těžit uhlí, což přispívá i ke změně složení obyvatel a jeho následného vysokého růstu. Obec byla převážně osídlena zemědělským obyvatelstvem, ale možnost získání zaměstnání v dolech přilákala i pracovníky z jiných uhelných revírů. V roce 1871 byl Mirošov povýšen na městyš,

z kterého vzniká dnešní město. Za dob rozkvětu těžby uhlí vznikla železnice z Mirošova do Nezvěstic a do Rokycan. Díky rozmachu těžby dochází k zvelebování centra, současně je vystavěna místní nemocnice, starobinec, městská radnice a vzniká několik kolonií. Nejvýznamnější se stává janovská kolonie, ze které se časem stává čtvrť. Po vyčerpání ložiska černého uhlí dochází ke konci těžby uhlí. Za dob první světové války Mirošov opouští zástup padlých, na jejich památku je vybudován před radnicí pomník. Po válce za dob první republiky dochází k výstavbě sokolovny a nové měšťanské školy, která slouží žákům doposud. V průběhu druhé světové války vzniká nedaleko osady Myř koncentrační a kárný tábor, na jehož místě je za několik let vybudováno sociální zařízení a seniorský domov. Za dob restitucí se vrací zámek a přilehlé panství Haně Ludikarové a jejímu synovi, kteří se zasloužili o jeho rekonstrukci. [1], [16]

3.2 Současnost

Město Mirošov se nachází v okrese Rokycany v Plzeňském kraji, necelých 8 km jihovýchodně od Rokycan, přesněji je poloha znázorněna v obr. č. 4. Město leží nedaleko Brd v nadmořské výšce 457 m n. m. na území o celkové výměře 1 153 ha. Svou polohou je často nazýván jako brána do západních Brd. Ve městě žije přibližně 2 200 obyvatel. Městem prochází důležitá železniční trať Rokycany – Nezvěstice. [17]

Obrázek 4: Město Mirošov

Zdroj: [16]

Mezi důležitá zdravotní zařízení ve městě patří Léčebna tuberkulózy a respiračních nemocí Janov, Domov Harmonie – Centrum sociálních služeb, zdravotní středisko, kde je zřízena ordinace zubního lékaře, praktického a dětského lékaře. [17]

Do seznamu kulturních památek ve městě Mirošov lze zařadit zámek Mirošov, kostel sv. Josefa, kostel sv. Jakuba Většího, sousoší Piety a sochu anděla. [16]

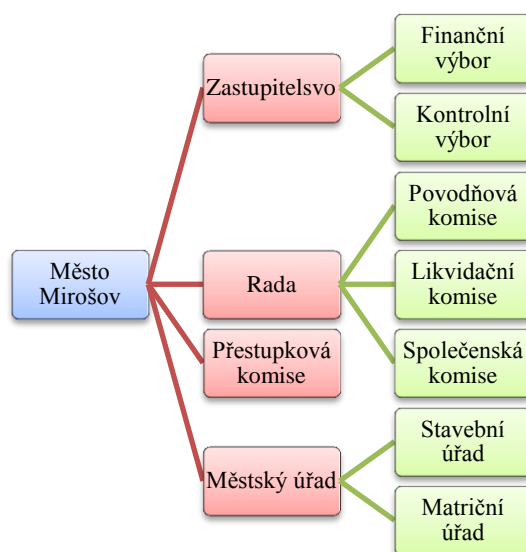
Sportovci mají možnost využívat prostory tělocvičny u tělovýchovné jednoty Sokol a její areál, na kterém se nachází tenisové kurty. V prosinci roku 1996 byl založen fotbalový klub Mirošov, který navazuje na činnost oddílu kopané tělocvičné jednoty Sokol Mirošov. Mirošovem prochází několik cyklistických a turistických tras. [17]

Pro informovanost obyvatel vydává městský úřad od roku 2006 měsíčník „Mirošovské střípky“, ve kterém přináší pro občany nejdůležitější informace. Jde především o informace, které se týkají zasedání rady obce a zastupitelstva, blížících se událostí města a také stručný přehled již uplynulých událostí. [17]

3.2.1 Organizační struktura

Zastupitelstvo jako nejvyšší orgán města se skládá z 15 členů. Organizační struktura je zobrazena na obr. č. 5. Dle zákona o obcích je zřízen finanční výbor a kontrolní výbor. Rada obce Mirošov je složena ze 3 členů. Zřízena je povodňová, likvidační, společenská a přestupková komise. [19]

Obrázek 5: Organizační struktura města Mirošov

Zdroj: [18], vlastní zpracování, 2016

Povodňová komise zabezpečuje a organizuje záchranné akce v době povodní. Likvidační komise zajišťuje vyřazování a likvidaci nepotřebného majetku obce. Pro koordinaci v oblasti společenského a kulturního života je zřízena společenská komise. Přestupková komise je pověřena projednáváním přestupků dle zákona č.200/1990 Sb., o přestupcích. Zřízen je matriční a stavební úřad. Stavební úřad města Mirošov vykonává státní správu nejen pro město Mirošov, ale i pro ostatní obce. Mezi další obce patří obce Kakejcov, Kornatice, Mešno, Příkosice, Skořice, Štítov, Trokavec a Vísky. [18], [19], [25]

Příspěvkovou organizací zřízenou městem je Základní škola a Mateřská škola Mirošov. Jako jediná organizační složka je zřízena Městská knihovna Mirošov. Pro bezpečnost občanů funguje Sbor dobrovolných hasičů Mirošov. [17]

Rekonstrukce Základní školy Mirošov je jedna z významných investičních akcí, která měla dopad na financování města, proto bude dále detailněji popsána.

V roce 2008 byla obcím na jihu a západu Brd přislíbena miliardová dotace, která měla být poskytnuta za účelem smiřování obyvatelů obcí s tím, že má být postaven radar americké protiraketové obrany. Obce měly být finančně podpořeny státem prostřednictvím programu „Pro rozvoj Brdská“. Obce Středočeského kraje měly získat 400 milionů korun do rozpočtu obcí a 600 milionů korun byly určeny pro obce Plzeňského kraje. Za dotace měly být postaveny v obcích čističky odpadních vod, vodovody či kanalizační sítě. Dále měla být z dotace financována rekonstrukce a modernizace školy v Mirošově. Tyto stavby byly vybrány tak, aby je bylo možné financovat z evropských programů a z dotačních titulů ministerstva zemědělství, fondu životního prostředí nebo krajských samospráv. Zároveň vláda přislíbujícím obcím přednost při čerpání dotací a přislíbujícím i finanční částky na přípravu projektů a jejich spolufinancování. Již v roce 2009 je z vývoje situace kolem radaru patrné, že slíbené miliardy obce ve slíbené výši nedostanou a nedochází také k upřednostňování projektů. Tento vývoj má následně dopad i na financování v obci Mirošov. [25], [26]

Akce rekonstrukce Základní školy Mirošov byla jednou z vyjmenovaných investičních akcí, které měly být finančně podpořeny státem v rámci programu „Pro rozvoj Brdská“, kde byl Mirošov uvedený mezi městy a obcemi do 10 km od možného umístění radaru. Městu Mirošov byla státem (přesněji Ministerstvem financí) ze 100 % zaplacená

projektová dokumentace na vydání stavebního povolení. Původní rozsah akce byl cca 15 mil. Kč, avšak v rámci zpracování projektové dokumentace byl zjištěn značný výskyt dřevokazné houby (dřevomorky), a to ve veškerých dřevěných konstrukcích budovy (dva stropy, krov). Na základě toho došlo k upravení rozsahu rekonstrukce, a to včetně vybudování vestavěných podkrovních učeben, což znamenalo vytvoření nového třetího patra. Z tohoto důvodu došlo k navýšení rozsahu akce na výši cca 32 mil. Kč. Město Mirošov dvakrát neúspěšně žádalo o dotaci z Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad. Za působení premiéra Mirka Topolánka ve vládě bylo připravováno přímé financování akce, ale vláda padla. Následně za působení premiéra Jana Fischera bylo připravováno financování části, která se týkala odstranění havarijního stavu – výskyt dřevomorky, ale došlo k jmenování nové vlády. Za vlády premiéra Petra Nečase byl zrušen program „Pro rozvoj Brdská“. Po komunálních volbách na podzim roku 2010 bylo vedením města rozhodnuto, že pokud se v roce 2011 nepodaří zajistit dotaci, bude realizace akce připravována na rok 2012, respektive od konce června 2012, a to na školní rok 2012-2013. Rozsah akce byl stanoven pouze na řešení odstranění dřevomorky, kdy původní rozsah cca 18 mil. Kč byl požadován a projednáván na Ministerstvu financí za vlády premiéra Jana Fischera. Financování akce bylo z vlastního rozpočtu a s pomocí úvěru na 8 mil. Kč. Akce byla připravena, vybrán zhotovitel a na konci měsíce června 2012 byla stavba zahájena s tím, že veškeré prostory školy byly vystěhovány s tím, že školní rok 2012-2013 bude zahájen v náhradních prostorách. V srpnu 2012 bylo Ministerstvem financí sděleno, že město Mirošov obdrží dotaci ze státních zdrojů ve výši 10 mil. Kč. Zastupitelstvo města rozhodlo v září 2012, že bude připravena a okamžitě realizovaná následující etapa rekonstrukce. Tato rekonstrukce byla zaměřena na kompletní rekonstrukci i vestavbu třetího patra, a to z důvodu zajištěného výhodného úvěru a možného dofinancování z rozpočtu města v roce 2013 a dále z důvodu již vystěhovaných prostor a náhradní výuky ve školním roce 2012-2013. Rozsah následné etapy byl takový, že se garantovalo dokončení do konce prázdnin tak, aby výuka byla v rekonstruovaných prostorách zahájena v září 2013. Toto bylo splněno, ale akce významně zatížila rozpočet města v letech 2012 a 2013, kdy nebyla realizovaná žádná další větší investiční akce, ale zároveň nedošlo k omezení standardního provozu města. [25], [26]

4 Analýza finančního hospodaření města

Finanční analýza města Mirošov bude provedena v pěti po sobě jdoucích obdobích od roku 2010 po rok 2014. Informace pro zpracování finanční analýzy byly čerpány z dokumentů poskytnutých od města Mirošov, konkrétně se jedná o výkazy FIN 2–12M města a závěrečné účty. Každý územně samosprávný celek se musí řídit platnou rozpočtovou skladbou dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, proto je tato kapitola dále rozčleněna na příjmy, výdaje a financování. Dále hospodaření územně samosprávných celků podléhá přezkoumání dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Hospodaření města přezkoumává Krajský úřad Plzeňského kraje. Krajský úřad ve sledovaném období nezjistil žádné chyby ani nedostatky.

4.1 Analýza rozpočtu

Rozpočet města je sestavován v předstihu již v průběhu předchozího roku tedy před začátkem rozpočtového období. Vychází se z údajů z předchozích let a z rozpočtového výhledu. Zastupitelstvo obce tento rozpočet musí schválit, proto je označován jako schválený rozpočet. Avšak v průběhu rozpočtového období může dojít k provedení rozpočtových opatření, která musí být v souladu s § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tato opatření je nutné schválit zastupitelstvem obce a vytvořit tzv. rozpočet po změnách. Po skončení rozpočtového období jsou zjišťovány skutečné příjmy a výdaje, které jsou zachyceny v tzv. skutečném rozpočtu.

Tabulka 3: Vývoj rozpočtu města v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Příjmy	2010	2011	2012	2013	2014
Skutečný rozpočet	22 836,9	24 412,5	32 536,3	27 955,7	35 454,8
Rozpočet schválený	21 196,1	22 338,9	22 798,5	24 959,2	24 763,1
Rozpočet po změnách	23 098,9	26 909,9	34 452,5	28 184,6	32 515,0
Výdaje	2010	2011	2012	2013	2014
Skutečný rozpočet	23 246,9	23 546,5	30 818,8	44 151,5	24 836,4
Rozpočet schválený	19 764,1	31 406,9	31 366,5	41 086,8	22 450,4
Rozpočet po změnách	29 357,9	35 977,9	43 020,5	46 155,9	30 202,2

Zdroj: [28], vlastní zpracování, 2016

V roce 2010 došlo k provedení šesti rozpočtových opatření, jak je patrné z tab. č. 3, v příjmové části se navyšoval rozpočet o 1 903 tis. Kč, ve výdajové pak dokonce o 9 594 tis. Kč. Tyto výdaje byly však ve skutečnosti naplněny pouze částečně. K významné změně v příjmové části rozpočtu došlo v roce 2012, naopak ve výdajové části byly výdaje odhadnuty nejlépe. V roce 2012 a 2013 dochází k vydání sedmi rozpočtových opatření. Ve všech sledovaných letech kromě roku 2014 nedochází k naplnění příjmové části rozpočtu po změnách a skutečné příjmy jsou nižší. Ve výdajové části také nedochází k naplňování skutečného rozpočtu, skutečné výdaje jsou tedy nižší než výdaje, které byly schválené v rozpočtových opatřeních.

4.2 Analýza příjmové části rozpočtu

Při analýze příjmu se vychází ze skutečně dosažených příjmů. Rozebrána bude jak struktura příjmů, tak i jejich vývoj během sledovaného období. Tyto příjmy jsou členěny podle rozpočtové skladby na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery, viz tab. č. 4.

Tabulka 4: Struktura příjmů dle tříd v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

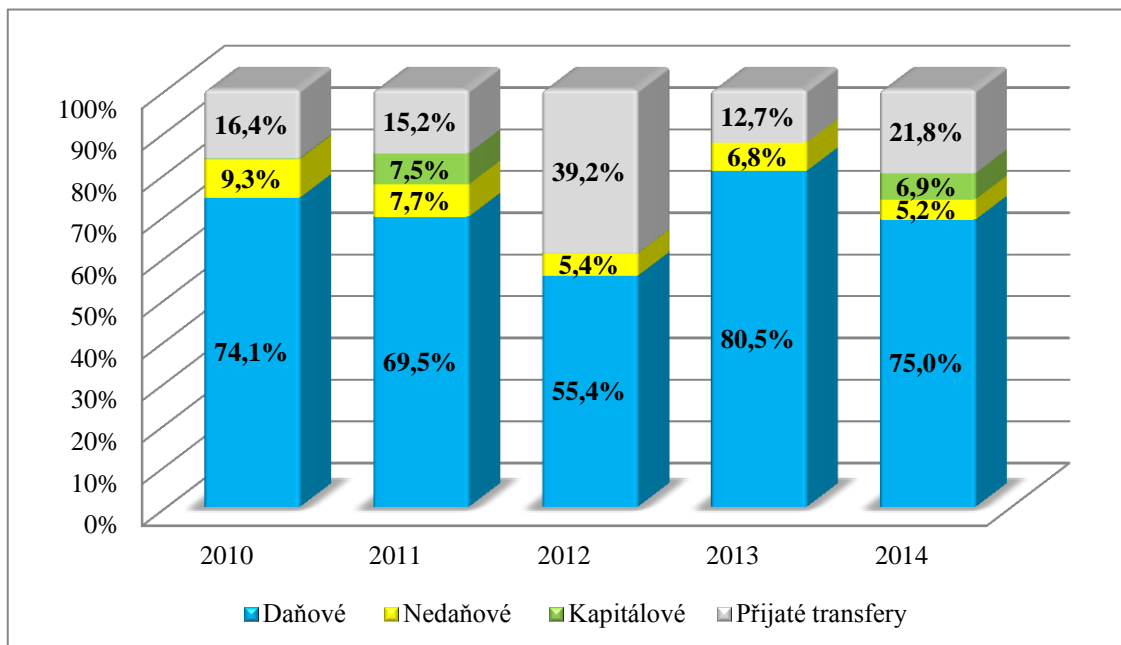
	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové	16 912,2	17 671,4	18 010,8	22 498	24 406,6
Nedaňové	2 115,7	1 958,7	1 741,1	1 913,2	1 707,4
Kapitálové	57,1	1 911,1	28,2	0,2	2 235,2
Přijaté transfery	3 751,9	3 871,3	12 756,2	3 544,2	7 105,6
Celkem	22 836,9	25 412,5	32 536,3	27 955,6	35 454,8

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Celkové příjmy mají vzrůstající charakter kromě roku 2013, kdy je zaznamenán mírný pokles. K dosažení nejvyšších příjmů dochází v roce 2014, jejich hodnota je přes 35 454,8 tis. Kč a největší podíl na těchto příjmech je tvořen příjmy daňovými a přijatými transfery. V analyzovaných letech měly daňové příjmy vzrůstající charakter. Daňové příjmy tvoří nejpodstatnější část příjmů a na celkových příjmech se podílí v průměru kolem 71 %. Nedaňové příjmy se pohybují na stabilní úrovni, v jejich vývoji zaznamenána vysoká odchylka. Na celkových příjmech, jak je patrné z obr. č. 6, se podílí v průměru kolem 7 %. Kolísavý charakter mají kapitálové příjmy, v roce 2011 a 2014 dosahují kolem 2 mil. Kč, ve zbylých letech jsou pod hranicí 60 tis. Kč. Důležitou roli v příjmové části hrají také přijaté transfery. Jejich výše je v letech 2010,

2011 a 2013 poměrně stabilní. V roce 2012 dochází k jejich znatelnému navýšení, a na celkových příjmech se tyto transfery podílí 39 %.

Obrázek 6: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obce (v %)

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

4.2.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější část příjmů, jejich vývoj má vzrůstající tendenci. Tento fakt je velmi příznivý, jelikož je možné očekávat růst těchto příjmů i v následujících letech. Mezi daňové příjmy řadíme sdílené a svěřené daně, místní poplatky a ostatní daňové příjmy, které budou dále detailně rozebrány.

Tabulka 5: Struktura daňových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Sdílené daně	14 323,1	14 470,4	14 529,1	19 338,3	21 170,0
Svěřené daně	1 267,3	1 952,6	1 916,8	1 563,0	1 630,3
Místní poplatky	1 035,1	1 026,6	1 209,3	1 117,2	1 124,7
Ostatní	286,8	221,8	355,6	479,4	481,6
Celkem	16 912,2	17 671,4	18 010,8	22 498,0	24 406,6

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Jak je patrné z tab. č. 5, největší podíl na daňových příjmech tvoří daně sdílené. Jejich vývoj je v prvních 3 sledovaných letech stabilní, ve zbylých letech pak mají vzrůstající tendenci.

Sdílené daně

Sdílené daně patří mezi příjmy, které jsou zastoupeny v rozpočtu vysokými hodnotami. Tento typ daní nemůže obec příliš ovlivnit, jejich podíl na celostátním výnosu je určován v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Za nejvýznamnější položku sdílených daní je možné označit daň z přidané hodnoty, která se v průběhu času zvyšuje. Z tab. č. 6 je možné vidět, že mezi roky 2010 a 2014 došlo k nárůstu DPH o více než 4 mil. Kč. Rostoucí vývoj je způsoben v největší míře změnou sazeb DPH. V letech 2010 a 2011 byla stanovena základní sazba na 20 % a snižena na 10 %, v roce 2012 došlo k zvýšení snížené sazby na 14 % a od roku 2013 do roku 2014 se sazby DPH pohybovaly na úrovni 21 % a 15 %. [23]

Tabulka 6: Struktura sdílených daní v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
DPFO ze závislé činnosti	3 080,8	3 477,3	3 441,7	4 795,2	4 845,8
DPFO z SVČ	897,2	663,6	681,0	421,9	368,9
DPFO z kapitálových výnosů	274,2	272,7	341,3	445,4	535,4
DPPO	3 336,6	3 063,2	3 274,9	4 086,6	4 586,4
DPH	6 734,3	6 993,7	6 790,3	9 589,2	10 833,4
Celkem	14 323,1	14 470,4	14 529,1	19 338,3	21 170,0

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Druhou objemově nejvyšší položkou je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Tyto příjmy mají ve sledovaném období vzrůstající tendenci. Na celkových příjmech se v průměru 22 % podílí i daň z příjmu právnických osob, která dosahovala svého maxima v roce 2014. Příjmy z daně z příjmu fyzických osob z kapitálových výnosů každoročně narůstaly a v roce 2014 přesahují hranici 0,5 mil. Kč.

Svěřené daně

Mezi stabilní příjem do rozpočtů lze zařadit daň z nemovitých obcí. Tabulka č. 7 ukazuje, že se jedná o každoročně opakující se příjem, který se pohybuje v průměru kolem 1,26 mil. Kč. Daň za obce je v roce 2010 nulová, obec tuto daň neplatila, jak bylo řečeno v závěrečném účtu za rok 2010, ale pouze ji proúčtovala. V letech 2011 a 2012 dosahuje přes 600 tis. Kč a v dalších letech je zaznamenán její pokles, který je způsobený především změnou zákona o rozpočtovém určení.

Tabulka 7: Struktura svěřených daní v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Daň za obce	0	607,6	647,7	370,5	393,9
Daň z nemovitých věcí	1 267,3	1 344,9	1 269,1	1 192,5	1 236,4
Celkem	1 267,3	1 952,6	1 916,8	1 563,0	1 630,3

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Místní poplatky

Během sledovaných let město Mirošov vybíralo 5 typů místních poplatků. Jedná se o tyto poplatky:

- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dříve označovaný jako poplatek za likvidaci komunálního odpadu),
- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj - tento typ poplatku byl k 1. 1. 2012 zrušen.

Získané částky z místních poplatků obsažené v tab. č. 8 netvoří objemově významný příjem pro rozpočet města. Celkové částky se pohybují kolem 1 mil. Kč.

Tabulka 8: Struktura místních poplatků v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	867,7	916,1	1 155,8	1 054,8	1 056,2
Poplatek ze psů	34,3	31,8	36,4	38,9	37,8
Poplatek za užívání veřejného prostranství	55,2	15,8	14,3	19,4	25,1
Poplatek ze vstupného	0,1	2,9	2,7	4,2	5,5
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	77,8	60,0	0	0	0
Celkem	1 035,1	1 026,6	1 209,3	1 117,2	1 124,7

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Největší podíl na celkových poplatcích, konkrétně v průměru více než 90 %, má poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Sazba tohoto poplatku je stanovena na základě údajů o skutečných nákladech města, které byly vynaloženy za předchozí kalendářní rok. Relativně stabilním příjmem je poplatek ze psů, který představuje každoroční příjem v průměru kolem 36 tis. Kč. Výše poplatku je stanovena na 100 Kč za prvního psa a 300 Kč za druhého a dalšího psa v držení téhož majitele. Nejméně plyne do rozpočtu města z poplatku ze vstupného.

Ostatní daňové příjmy

Jako doplňkový zdroj příjmu do rozpočtu plynou ostatní daňové příjmy. Tyto příjmy zahrnují správní poplatky, odvody za odnětí půdy, z výtěžku provozovaných loterií a od roku 2012 i odvod z výherních hracích přístrojů. Správní poplatky se podílejí na celkovém výběru ostatních daňových příjmů v průměru kolem 72 %. Mezi nejobjemnější správní poplatky vybírané městem patří poplatek z činnosti stavebního úřadu, matriky, výpisy z katastru nemovitostí, poplatek za automaty a za přihlášení k trvalému bydlišti.

Tabulka 9: Struktura ostatních daňových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Správní poplatky	248,8	193,3	174,6	343,4	330,8
Odvody za odnětí půdy	1,7	0	0	0,6	0,9
Odvod výtěžku z provozování loterií	36,2	28,5	61,3	95,8	79,3
Odvod z výherních hracích přístrojů	0	0	119,7	39,6	70,6
Celkem	286,8	221,8	355,6	479,4	481,6

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

4.2.2 Nedaňové příjmy

Další část příjmů v rozpočtu tvoří nedaňové příjmy. Podle rozpočtové skladby jsou členěny na příjmy z vlastní činnosti, přijaté sankční platby, přijaté splátky půjčených prostředků a ostatní nedaňové příjmy, mezi které se řadí i příjmy z prodeje nekapitálového majetku. Součet těchto příjmů se podílí na celkovém rozpočtu v průměru pouze 7 %. Tyto příjmy lze označit jako nahodilé a obtížně plánované. Z tab. č. 10 je patrné, že největší položkou jsou příjmy z vlastní činnosti. Z těchto

příjmů mají největší význam příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí, z pronájmu pozemků a příjmy z poskytování služeb a výrobků. Ve sledovém období nedochází k velkým výkyvům těchto příjmů, které se každoročně pohybují v průměru kolem 1,5 mil. Kč. Druhou významnější položkou jsou ostatní nedaňové příjmy, které mají proměnlivou tendenci.

Tabulka 10: Struktura nedaňových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy z vlastní činnosti	1 632,3	1 377,7	1 434,0	1 401,9	1 491,3
Přijaté sankční platby	100,0	55,4	0,2	1,6	58,9
Ostatní nedaňové příjmy	264,7	434,6	255,9	505,0	157,2
Přijaté splátky půjčených prostředků	118,7	89,7	50,9	4,8	0
Celkem	2 115,6	1 957,4	1 741,1	1 913,2	1 707,4

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

V roce 2010 a 2011 je dosaženo nejvyšších příjmů. V roce 2011 je zvýšení způsobeno získáním přeplatku za elektřinu, který byl ve výši 109 tis. Kč a dále pak úhradou škody způsobenou bývalou pracovnící městského úřadu ve výši 78 tis. Kč.

4.2.3 Kapitálové příjmy

Velikost i struktura kapitálových příjmů je velice proměnlivá, viz tab. č. 11. V roce 2010 dosahuje město nejvyšších kapitálových příjmů z přijatého příspěvku na vybudování propojení kanalizace u pošty, který je v následujícím roce doplněn o 106,3 tis. Kč. Dále v roce 2011 získává příjmy z prodeje pozemků (20,8 tis. Kč) a z prodeje plynovodu za 1 784 tis. Kč.

Tabulka 11: Struktura kapitálových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy z prodeje pozemků	4,0	20,8	23,3	0,2	893,8
Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	0	1784,0	4,9	0	1341,5
Přijaté příspěvky na pořízení DM	53,1	106,3	0	0	0
Celkem	57,2	1 911,1	28,2	0,2	2235,3

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Rok 2012 nepřináší vysoké kapitálové příjmy. Dochází k prodeji pozemku v ulici K Bytovkám za 23,3 tis. Kč a s tím související odprodej garáží za 4,9 tis. Kč. Nejnižších

příjmů je dosaženo v roce 2013, kdy tyto příjmy jsou jen 225 Kč. Nejvyšších kapitálových příjmů je naopak dosaženo v roce 2014, kdy bylo získáno 893,8 tis. Kč z prodeje pozemků a 1 341,5 tis. Kč z prodeje ostatních nemovitostí. O těchto příjmech lze říci, že jsou nestabilní, a proto i velice špatně plánovatelné.

4.2.4 Přijaté transfery

Poslední součástí příjmové strany rozpočtu jsou přijaté transfery, které se podílejí na celkových příjmech v průměru kolem 21 %. Tyto transfery jsou dále rozděleny na investiční a neinvestiční, jejichž strukturu měnící se v čase znázorňuje tab. č. 12. Neinvestiční transfery ve sledovaném období značně klesaly kromě roku 2014, kdy byl zaznamenán jejich znatelný nárůst.

Tabulka 12: Struktura přijatých transferů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Neinvestiční transfery	3 751,9	3 225,3	2 707,8	1 945,0	4 703,4
Investiční transfery	0	646,0	10 048,9	1 599,2	2 402,3
Celkem	3 751,9	3 871,3	12 756,7	3 544,2	7 105,6

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

V roce 2010 město realizovalo výměnu oken v mateřské škole za 646 tis. Kč, na tuto činnost město získalo účelovou dotaci od Státního zemědělského a intervenčního fondu. Dotace byla obdržena až v roce 2011. Velký skok v přijatých investičních transferech byl zaznamenán v roce 2012, kdy tyto transfery přesahovaly 10 mil. Kč. To bylo způsobeno získáním účelové dotace na rekonstrukci základní školy. Dotace byla poskytnuta ze státního rozpočtu v hodnotě 10 000 tis. Kč a vyúčtována byla v souladu s harmonogramem prací do 30.09.2013. Dále v roce 2013 město obdrželo zálohu na dotaci na volby (prezident, Poslanecká sněmovna ČR) a byla realizována „Naučná stezka za černým diamantem“. Na tuto akci město obdrželo dotaci 149 tis. Kč až v roce 2014.

4.3 Analýza výdajové části rozpočtu

Rozpočtová skladba umožňuje třídění výdajů ze dvou hledisek. První hledisko je třídění podle tříd, kdy jsou výdaje rozděleny na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou v rozpočtové skladbě zahrnuty ve třídě 5, kapitálové ve třídě 6. Toto členění přináší informace zejména o tom, zda sloužily výdaje ke krátkodobým účelům nebo docházelo

k dlouhodobějšímu investování. Z druhého hlediska lze výdaje členit podle odvětví, toto členění je zachyceno v tab. č. 14. Celkové výdaje ve všech letech, kromě roku 2014 vzrůstají, kdy je zaznamenán pokles oproti roku 2013 o 19,3 mil. Kč. Běžné výdaje v prvních dvou sledovaných období vzrůstají. Mezi lety 2011 a 2012 je zaznamenán pokles skoro o 7 mil. Kč, poté výdaje opětovně rostou. U kapitálových výdajů dochází ve sledovaném období k velkým výkyvům.

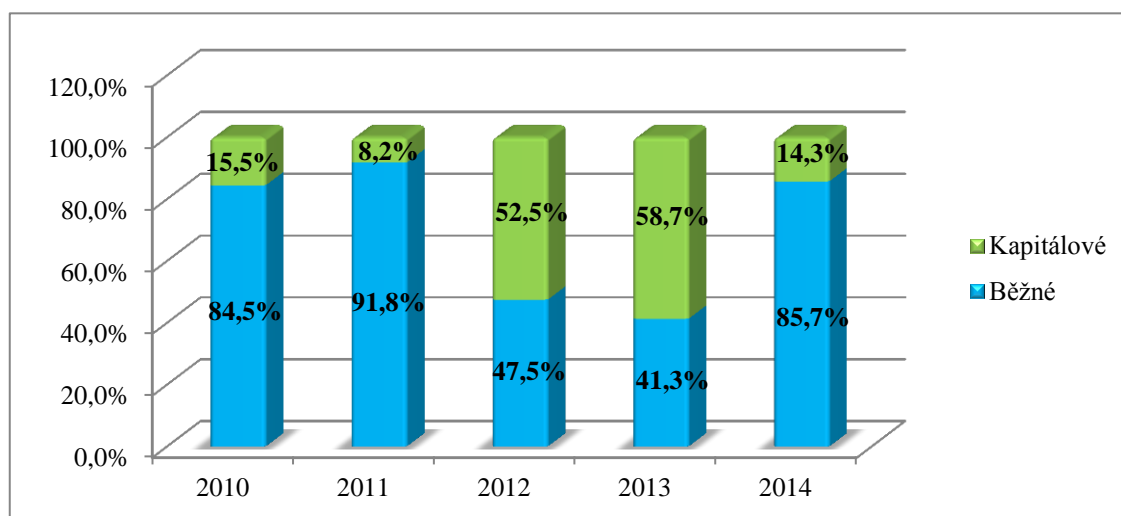
Tabulka 13: Vývoj výdajů dle tříd v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Běžné	19 634,9	21 622,6	14 638,0	18 235,0	21 294,0
Kapitálové	3 612,0	1 923,9	16 180,8	25 919,6	3 542,4
Celkem	23 246,9	23 546,5	30 818,8	44 154,6	24 836,4

Zdroj: [28], vlastní zpracování, 2016

V prvním období se kapitálové výdaje pohybují kolem 3,6 mil. Kč, v roce 2011 klesají na 1,9 mil. Kč, v následujícím roce je zaznamenán růst o 14,3 mil. Kč, který je způsoben pořízením dopravních prostředků za 314 tis. Kč a hlavně bylo investováno 15,6 mil Kč na pořízení budov. V roce 2013 je dosaženo nejvyšších celkových i kapitálových výdajů, dosahujících skoro 26 mil. Kč. Město Mirošov v tomto roce investovalo přes 25 873 tis. Kč na pořízení budov do osobního vlastnictví. V posledním sledovaném roce dochází k náhlému poklesu o 22,4 mil. Kč. Z obrázku č. 7 je patrné, že ve sledovaných letech dochází k velké změně podílu mezi jednotlivými položkami.

Obrázek 7: Podíl jednotlivých výdajů (v %)

Zdroj: [28], vlastní zpracování, 2016

V prvních dvou letech běžné výdaje převyšují kapitálové, ty se na celkových výdajích podílejí v průměru pouze 12 %. V roce 2012 a 2013 jsou obě položky výdajů téměř vyrovnané, přesto dochází k mírnému převisu kapitálových výdajů. V roce 2012 jsou tyto výdaje skoro v poměru 1:1. V posledním sledovaném období mají největší zastoupení běžné příjmy, které se pohybují nad hranicí 85 %.

Druhý pohled přináší přesnější informace o tom, na co byly výdaje vynaloženy. Rozpočtová skladba dělí výdaje do šesti skupin podle jednotlivých odvětví, které znázorňuje tab. č. 14.

Tabulka 14: Výdaje dle odvětvového třídění rozpočtové skladby v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	70,4	19,6	23,2	15,0	33,3
Průmyslová a ostatní hospodářství	5 640,4	6 331,1	1 046,9	1 104,6	2 179,5
Služby pro obyvatelstvo	10 332,7	9 857,7	24 461,3	35 349,9	12 334,3
Sociální věci a politika zaměstnanosti	52,4	50,0	80,6	55,0	55,0
Bezpečnost státu a právní ochrana	406,9	569,3	563,1	779,1	610,6
Všeobecná veřejná správa a služby	6 744,2	6 718,7	4 643,8	6 851,0	9 623,8
Celkem	23 246,9	23 546,5	30 818,8	44 154,5	24 836,4

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Nejvýznamnější část výdajů tvoří výdaje za služby pro obyvatelstvo, které představují v průměru více než 60 % všech výdajů, proto jejich struktura a vývoj budou znázorněny v tab. č. 15 a dále detailněji popsány. Druhou největší položkou jsou výdaje vynaložené na všeobecnou veřejnou správu a služby. Tato položka až do roku 2012 klesá, poté v následujících letech vzrůstá, přičemž svého maxima dosahuje v roce 2014, kdy jsou výdaje přes 9,6 mil. Kč. Každoročně všeobecná veřejná správa zahrnuje výdaje na činnost místní správy, které se pohybují v průměru kolem 5,3 mil. Kč, dále pak výdaje na zastupitelstvo obce přibližně ve výši 1 mil. Kč. V roce 2010 jsou zvýšené výdaje i v podskupině průmyslová a ostatní hospodářství, kde bylo investováno 2,6 mil. Kč na silnice, především na opravu komunikace v ulici Pod Purkem, dále pak 1,6 mil. Kč na zabezpečení pitné vody pro občany a 1,2 mil. Kč na čištění odpadní vody. V roce 2011

dochází mimo jiné k investování do pozemních komunikací ve výši 3,3 mil. Kč, přičemž 1,9 mil. Kč bylo použito na opravu komunikace v ulici U Sběrný a 954 tis. Kč v ulici Školní. Zbylé roky nedochází k vyššímu investování, výdaje jsou vynakládány především na zabezpečování pitné vody, čištění odpadních vod a v menší míře i na dopravu. Za proměnlivou položku lze považovat výdaje vynaložené na zemědělství, lesnictví, hospodářství a rybářství. V neposlední řadě je třeba zmínit výdaje na sociální věci a politiku nezaměstnanosti, které se pohybují ve stejné výši, kromě roku 2012, kdy tyto výdaje vzrostly přibližně o 30 tis. Kč

Jak bylo dříve zmíněno, výdaje za služby pro obyvatelstvo převažují nad všemi skupinami odvětvových výdajů. Nejvíce výdajů bylo vynaloženo v roce 2013 v oblasti vzdělávání a školských služeb, kdy docházelo k rekonstrukci základní školy, na kterou město přispělo celkem 29,7 mil. Kč. Tato rekonstrukce začala již v roce 2012, proto i zde je zaznamenán nárůst výdajů, přičemž do budovy školy bylo vloženo 18 mil. Kč.

Tabulka 15: Vývoj výdajů za služby pro obyvatelstvo v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Vzdělávání a školské služby	4 360,5	3 465,9	18 042,9	29 761,0	6 470,8
Kultura, církve, a sdělovací prostředky	656,1	1 333,4	890,7	823,0	799,8
Tělovýchova a zájmová činnost	238,7	220,6	189,6	192,8	475,3
Zdravotnictví	111,1	129,3	21,0	29,0	50,5
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	2 259,6	1 496,2	2 005,4	1 192,7	1 362,0
Ochrana životního prostředí	2 706,7	3 212,3	3 311,7	3 351,4	3 175,9
Celkem	10 332,7	9 857,7	24 461,3	35 349,9	12 334,3

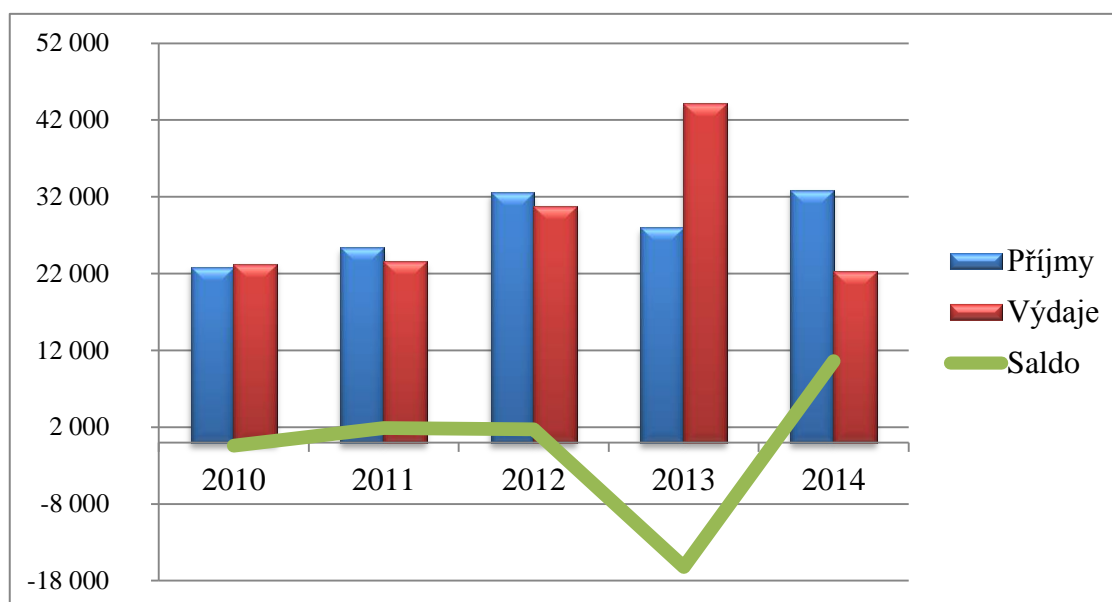
Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Mezi další významné výdaje, které zobrazuje tabulka č. 15, patří především výdaje na ochranu životního prostředí, které se na celkových výdajích podílí v průměru 17 % a výdaje na bydlení, komunální služby a územní rozvoj podílející se 9 %. Ochrana životního prostředí je tvořena především podskupinou nakládání s odpady a ochranou přírody a krajiny, která zahrnuje také péči o vzhled a veřejnou zeleň. Tyto výdaje jsou vynakládány v poměru 1,8 ku 1,3, kdy větší část připadá na nakládání s odpady.

4.4 Analýza financování a salda rozpočtu

Tato podkapitola se soustředuje na financování, které je zahrnuto v rozpočtové skladbě v třídě 8. Obrázek č. 8 nám blíže ukazuje závislost příjmů a výdajů na výši salda ve sledovaných letech. Patrné je, že v roce 2010 dochází k mírné schodkovosti rozpočtu. V následujících dvou letech dochází ke stabilizaci rozpočtu a je dosahováno přebytku. V roce 2013 lze pozorovat, že došlo k velkému výkyvu mezi příjmy a výdaji, čímž byl zapříčiněn vysoký schodek rozpočtu. V posledním sledovaném roce je dosahováno znatelně vyšších příjmů oproti výdajům, proto dochází k vysoké přebytkovosti rozpočtu.

Obrázek 8: Vývoj příjmů, výdajů rozpočtu a salda v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

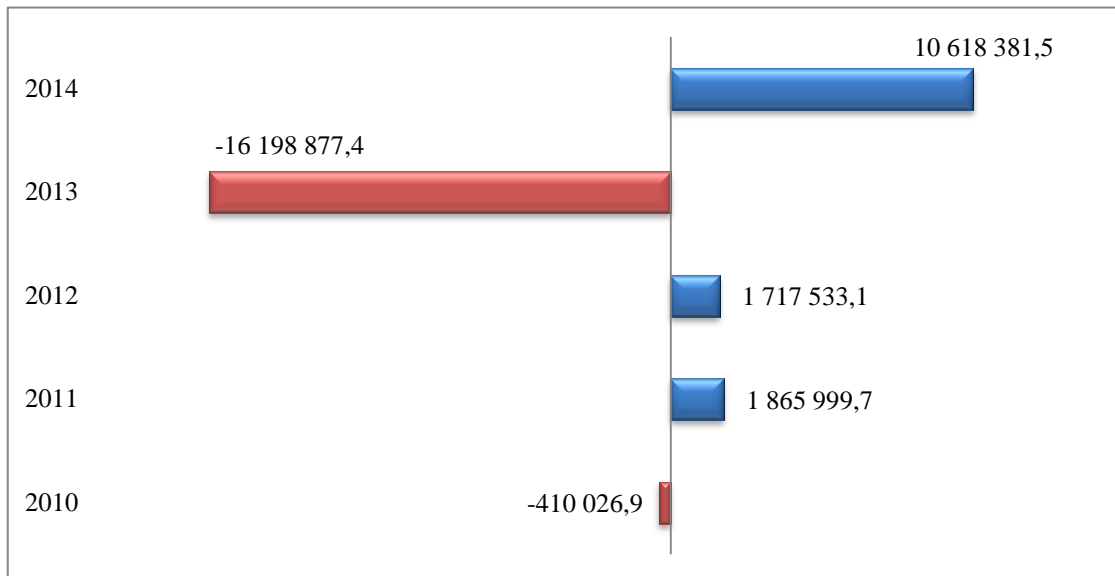

Zdroj: [28], vlastní zpracování, 2016

Rozpočet na rok 2010 byl schválen jako přebytkový, přesto ve skutečnosti bylo dosaženo schodku ve výši 410 tis. Kč, který byl uhrazen z běžného účtu. V roce 2010 město nepřijalo žádný úvěr ani půjčku, přesto na splátkách úvěru a úrocích zaplatilo 600 tis. Kč a 832 tis. Kč z úvěru poskytnutého ze Státního fondu životního prostředí. Naopak v roce 2011 byl rozpočet schválen usnesením vydaným zastupiteli města jako schodkový, ale ve skutečnosti došlo k získání větších příjmů, a tak na konci roku bylo dosaženo přebytku ve výši 1,9 mil. Kč. Situace z roku 2011 se opakuje i v roce 2012, jak ukazuje obr. č. 9. Dochází k získání přebytku ve výši 1 717 tis. Kč. V roce 2013 byl přijat úvěr ve výši 8 000 tis. Kč od Komerční banky, který společně se zůstatkem na

běžných účtech města Mirošov byl použit na úhradu vzniklého schodku. Tento schodek dosahuje rekordní výše 16,2 mil. Kč.

Obrázek 9: Saldo rozpočtu v letech 2010-2014 (v Kč)

Zdroj: [28], vlastní zpracování, 2016

V roce 2014 je v rámci sledovaného období dosaženo nejvyššího přebytku v hodnotě 10,6 mil. Kč, který byl následně použit na splátky úvěru od Komerční banky a Státního fondu životního prostředí.

4.5 Ukazatele likvidity a zadluženost

Následující podkapitola bude věnována jednotlivým ukazatelům, které umožňují sledování vývoje dluhové služby a likvidity.

Ukazatel dluhové služby

Tento ukazatel je používán v případě žádosti o dotaci. Vychází se z výsledků hospodaření za uzavřený rok. Pokud je ukazatel dluhové služby vyšší než 30 %, je nutné dodat podrobnější údaje o hospodaření. Výpočet je prováděn dle usnesení Ministerstva pro místní rozvoj dle položek získaných z rozpočtové skladby. V dluhové základně jsou obsaženy skutečné daňové příjmy z třídy 1, nedaňové příjmy z třídy 2 a dotace zastoupené položkami 4112 a 4212 dle platné rozpočtové skladby. Do dluhové služby jsou zahrnuty zaplacené úroky (položka 5141), splátky vydaných dluhopisů (položky 8xx2), splátky jistin (položky 8xx4) a splátky leasingu (položka 5178).

Ukazatel dluhové služby je vypočítán jako podíl dluhové služby k dluhové základně. Vývoj ukazatele je zobrazen v tab. č. 16 v řádku číslo 9.

Tabulka 16: Vývoj ukazatele dluhové služby v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Číslo řádku	Název položky	2010	2011	2012	2013	2014
1	Daňové příjmy	16 912,2	17 671,4	18 010,8	22 498,0	24 406,5
2	Nedaňové příjmy	2 115,6	1 958,7	1 741,0	1 913,2	1 707,4
3	Přijaté dotace	1 755,1	1 550,4	1 568,2	1 286,2	1 306,5
4	Dluhová základna	20 782,9	21 180,4	21 320,0	25 697,4	27 420,4
5	Úroky	147,0	96,6	103,1	87,1	111,2
6	Splátky jistin a dluhopisů	1 432,0	1 224,0	1 640,0	1 872,4	2 312,7
7	Splátka leasingu	0	0	0	0	0
8	Dluhová služba	1 579,0	1 320,6	1 743,1	1 959,4	2 423,9
9	Ukazatel dluhové služby	7,6%	6,2%	8,2%	7,6%	8,8%

Zdroj: [7], vlastní zpracování, 2016

Ukazatel dluhové služby se pohybuje v rozmezí od 6,2 % do 8,8 %, přičemž nejvyšší hodnoty je dosaženo v roce 2014 a nejnižší v roce 2011. Od roku 2012 je patrné mírné zvýšení dluhové služby, které je způsobeno získáním úvěru 8 mil. Kč a jeho následným splacením. Hodnoty však nepřesahují kritickou hodnotu 30 %, dokonce vykazují nižší hodnoty než 10 %.

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

V roce 2008 dochází k zavedení nového způsobu monitorování zadluženosti obcí, které zavedlo Ministerstvo financí ČR na základě usnesení vlády. Jedná se o soustavu informativních a monitorujících ukazatelů, dále označované zkratkou SIMU. Jako hlavní cíl zavedení monitoringu je vedení obce k větší obezřetnosti při hospodaření s veřejnými prostředky, které jim byly svěřeny. Tyto ukazatele zahrnují kromě obce i podřízené příspěvkové organizace, obsahuje tedy i hospodaření Základní školy a Mateřské školy Mirošov. Pro výpočet SIMU slouží data, která jsou čerpána z výkazu FIN 2-12M a rozvahy sestavené k 31. 12. příslušného roku jednotlivými obcemi. [7]

Mezi monitorující ukazatele patří celková likvidita a podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. Zbýlé ukazatele obsažené v tab. č. 17 se řadí mezi soustavu informativních ukazatelů. [2]

Tabulka 17: Soustava informativních a monitorujících ukazatelů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvatel obce	2 218	2 207	2 194	2 194	2 233
Příjem celkem (po konsolidaci)	22 837	25 412	32 536	27 956	32 863
Úroky	147	97	103	87	111
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	1 432	1 224	1 640	1 872	2 312
Dluhová služba celkem	1 579	1 321	1 743	1 959	2 424
Ukazatel dluhové služby (v %)	6,91%	5,20%	5,36%	7,01%	7,38%
Aktiva celkem	198 692	173 019	227 456	244 040	253 617
Cizí zdroje	10 662	10 120	9 544	15 477	12 246
Stav na bankovních účtech celkem	14 000	14 505	14 712	3 722	12 230
Úvěry a komunální dluhopisy	2 500	1 900	1 300	8 260	6 799
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	4 130	3 506	2 466	1 634	802
Zadluženost celkem	6 630	5 406	3 766	9 893	7 580
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	62%	53%	39%	64%	61,9%
8-leté saldo	-	-	4 744	-3 062	5 441
Oběžná aktiva	16 738	17 179	16 823	6 738	13 662
Krátkodobé závazky	4 022	4 673	5 714	5 519	4 600
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	5%	6%	4%	6%	4,68%
Celková (běžná) likvidita	4,16	3,68	2,94	1,22	2,97

Zdroj: [20], vlastní zpracování, 2016

Podíl zadluženosti na cizích zdrojích je vypočítán jako podíl zadluženosti celkem k cizím zdrojům. Tento ukazatel měl v prvních třech letech klesající tendenci, což bylo způsobeno klesáním cizích zdrojů. Poté v roce 2013 bylo dosaženo největšího podílu, kdy podíl byl 64 %. Relativně menší rozdíly zaznamenává ukazatel podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. Jak je patrné, cizí zdroje se podílí na celkových aktivech v průměru kolem 5 %.

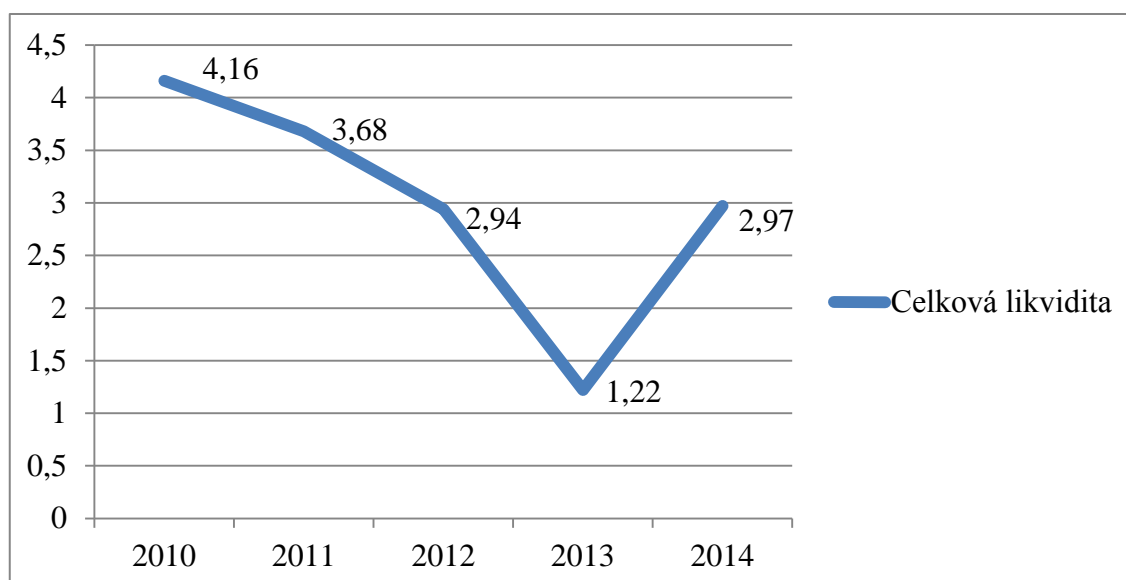
Celková likvidita

Mezi důležitý informační ukazatel patří celková likvidita, označována také jako běžná, jež vyjadřuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy. Neboli kdyby obec přeměnila veškerá oběžná aktiva v peněžní prostředky, kolikrát by z toho byla

schopna uspokojit své věřitele. Vypočítá se jako poměr oběžných aktiv ku krátkodobým závazkům. Doporučená hodnota ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí od 1,5 do 2,5. [6]

V následujícím obrázku je zachycen vývoj celkové likvidity v letech 2010 až 2014. Celková likvidita se během sledovaného období pohybuje v rozmezí od 4,16 do 1,22, přičemž v roce 2013 dynamicky klesá až na hodnotu 1,22. V roce 2010 by bylo město schopné uspokojit své věřitele až čtyřnásobně, pokud by svá oběžná aktiva proměnila ve finanční prostředky. V roce 2013 se hodnota celkové likvidity pohybuje pod doporučenou hranicí, avšak již v následujícím roce je zaznamenán skok na hodnotu 2,97.

Obrázek 10: Vývoj celkové likvidity v letech 2010-2014

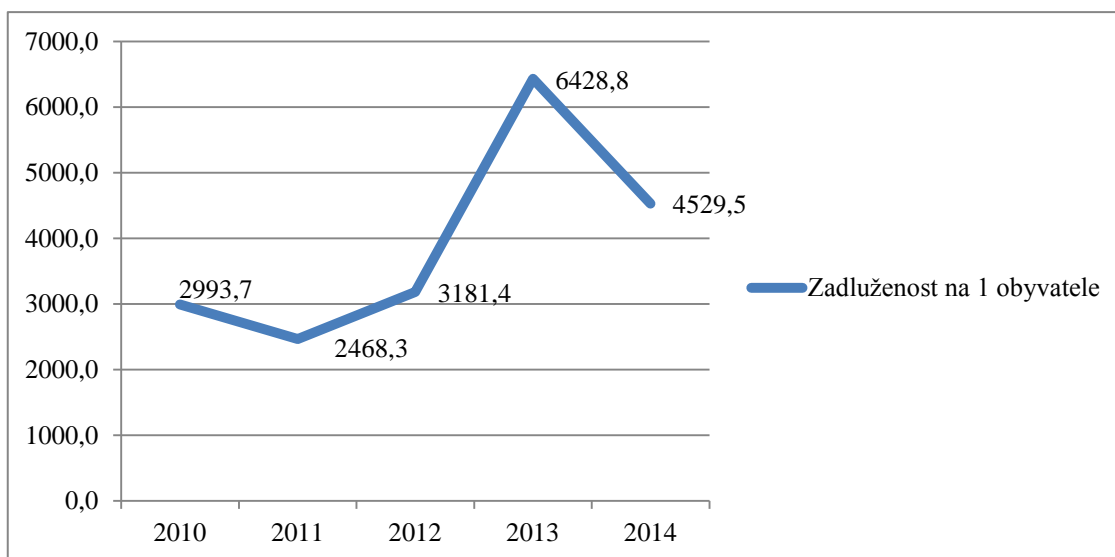

Zdroj: [20], vlastní zpracování, 2016

Zadluženost na 1 obyvatele

Zadluženost patří mezi důležité ukazatele finančního hospodaření obce. Nejčastěji je využíván ukazatel zadluženosti na jednoho obyvatele, který je vhodné používat, pokud je záměrem srovnávat zadluženost mezi obcemi v ČR. Tento ukazatel se vypočítá jako podíl zadluženosti obce ku počtu obyvatel obce, přičemž údaje o počtu obyvatel dané obce jsou získávány z dat českého statistického úřadu. Vyjadřuje tedy částku, kterou by musel každý občan obce zaplatit, aby došlo k pokrytí obecního dluhu.

Obrázek 11: Vývoj zadluženosti na 1 obyvatele v letech 2010-2014 (v Kč)

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Zadluženost na jednoho obyvatele má nerovnoměrnou tendenci vývoje, jak je vidět na obr. č. 11. Nejnižší hranice zadluženosti byla zaznamenaná v roce 2011, kdy dosahovala pouze 2 468,3 Kč. V roce 2014 zadluženost vzrostla na nejvyšší hranici 6 428,8 Kč na 1 obyvatele, přesto v již v následujícím roce je nižší skoro o 2 tis. Kč. Tento pokles je způsoben splácením přijatého úvěru. Vývoj může být také ovlivněn počtem obyvatel obce, který se v průběhu sledovaných let měnil.

5 Navržená opatření

Z výsledků předchozí analýzy je patrné, že město Mirošov se nachází v příznivé finanční situaci. V příjmové a výdajové části rozpočtu nebyly zjištěny nedostatky, avšak existuje zde stále potřeba zaměřit se na možné příležitosti, jak zvyšovat příjem a případně snižovat výdaje města tak, aby docházelo k zlepšení nebo k udržení stávající finanční situace.

Zastupitelstvo města Mirošov schválilo pořízení nového územního plánu Mirošov na zasedání zastupitelstva města dne 29.10.2007. Rada města na své schůzi dne 23.07.2008 schválila zpracovatele nového územního plánu, společnost Atelier T-plan, s. r. o. Praha, na základě provedeného výběrového řízení za cenu 999 243 Kč vč. DPH. Předmětem byl kompletní rozsah územní plánovací dokumentace (zpracování zadání územního plánu a zpracování návrhu nového územního plánu, a to včetně zjištění veškerých územně analytických podkladů, účasti na projednávání a zapracování veškerých připomínek). Pořizovatelem územního plánu byl Městský úřad Rokycany, odbor stavební. Pořizovatel postupoval podle příslušné legislativy, která řeší územní plánování, tj. zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) – oddíl 2 Územní plán (§ 43-§ 60). Územní plán pro město Mirošov byl po veškerých krocích vydán zastupitelstvem města dne 27.08.2012, usnesením č. 115/2012 a s účinností dne 15.09.2012. Vydáním územního plánu došlo ke zhodnocení některých nemovitých věcí (pozemků), které byly územním plánem určené k zastavění. V případě pozemku, který byl do doby vydání územního plánu pozemkem zemědělským a vydáním se stal pozemkem zastavitelným, se zvýšila jeho případná cena na trhu s pozemky desetinásobně až padesátinásobně, a to podle umístění v území, možnosti napojení na veřejné sítě a jeho možného využití podle územního plánu. Zde platí, že nejvíce se zhodnocují pozemky určené k zastavění objekty k bydlení (bytové domy, rodinné domy, rekreační objekty).

Město Mirošov by mohlo získat dodatečné příjmy prostřednictvím změny územního plánu, přičemž by město mohlo vybrané zemědělské pozemky proměnit za pozemky určené k zastavení. Pro nastínění příkladné situace byl vybrán jeden vhodný pozemek. Jedná se o pozemkovou parcelu č. 618/3 zapsanou na listu vlastnictví číslo 929

v katastrálním území Mirošov, okres Rokycany. Tato parcela je zobrazena na obr. č. 12 modrou barvou.

Obrázek 12: Pozemková parcela č. 618/3

Zdroj: [22]

Hodnocený pozemek se nachází na okraji zastavěného území obce Mirošov. Dle místního územního plánu leží pozemek v nezastavitelném území, jedná se o plochu určenou pro zemědělství. Existuje zde možnost převedení pozemku do územního plánu k zastavění. Přístup na pozemek je ze zpevněné místní komunikace a v místě je možnost napojení na veškeré inženýrské sítě. Na daném pozemku nejsou evidovány žádná věcná břemena ani zástavní práva.

Tabulka 18: Modelový příklad

	Zemědělský pozemek	Pozemek k zastavení
Výměra v m²	6 539	6 539
Průměrná tržní hodnota v Kč/m²	15	456
Celková tržní hodnota	98 085 Kč	2 981 784 Kč

Zdroj: [25], vlastní zpracování, 2016

Celková výměra pozemkové parcely je 6 539 m². Jak je patrné z tab. č. 18, je průměrná tržní hodnota zemědělského pozemku stanovena na 15 Kč/m². Tržní hodnota celkového pozemku, který by byl určen pro zemědělské účely, je tedy 98 085 Kč. Současná tržní hodnota pozemku určeného k zastavení je zjišťována pomocí indexové metody tzn. porovnáním srovnávacího pozemku o známé ceně, výměře a oceňovaného pozemku na

základě indexů (koeficientů), které jsou mezi sebou pronásobeny. Výsledným indexem se násobí cena srovnávacího pozemku. Srovnávací pozemek pro určení tržní hodnoty pozemku k zastavení leží v zastavitelném území obce Mirošov a přibližně 1 km od oceňovaného pozemku. Tento pozemek je nabízen za 405 Kč/m². Podle indexové porovnávací metody je jednotková cena oceňovaného pozemku stanovena na 456 Kč/m². Cena pozemku určeného k zastavení by se vyšplhala až na 2 981 784 Kč. Pokud by město zvolilo možnost pozemku, který byl určený pro zastavení, vyvolalo by to dodatečný příjem ve výši 2 883 699 Kč. Jedná se o více než 30 násobné zhodnocení pozemku. Z těchto informací vyplývá, že změnou územního plánu lze zvýšit hodnotu bohatství některých vlastníků pozemků, tedy i s kladným následným dopadem na bohatství města i státu. Z dlouhodobého hlediska lze říci, že využití pozemků k zastavení bude mít kladný dopad na rozvoj města. Přínos lze vidět i ve zvýšeném zájmu o služby ve stavebnictví na území města a s tím spojené široké spektrum daní (daň z nabytí nemovitých věcí, daň z nemovitých věcí, daň z rozpočtového určení daní za obyvatele na rok při nastěhování do města, aj.).

Pokud by docházelo k navyšování pozemků určených k zastavování, bylo by pro město výhodné zavedení poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. Zavedení tohoto typu místního poplatku by pro město znamenalo dosažení vyšších daňových příjmů. Tento poplatek plyne do rozpočtu obce, na jejíž území se pozemek nachází. Poplatníkem je, dle § 10c zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. V případě, že ke stavebnímu pozemku má vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně. Dle § 10b odst. 3 sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.

Dále je možné zvýšit koeficient dle počtu obyvatel nebo zavést místní koeficient u daně z nemovitých věcí. Dle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, může město prostřednictvím obecně závazné vyhlášky zvýšit koeficient dle počtu obyvatel stanovený v § 6 odst. 4 písm. a) a to o až o jednu kategorii. Město Mirošov ve všech sledovaných letech patří do kategorie obcí v rozmezí od 1 000 obyvatel do 6 000, tudíž využívá koeficient 1,4, kterým se zvyšuje sazba daně u stavebních pozemků a staveb. Může tedy zvýšit tento koeficient na 1,6. Dále může stanovit pro všechny nemovité věci dle § 12 místní koeficient a to ve výši 2, 3, 4 nebo 5, kterým je následně násobena daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb, zdanitelných jednotek nebo jejich souhrny. Prostřednictvím zvoleného koeficientu město může znásobit příjmy z nemovitých věcí, tyto příjmy může až zpět násobit. Při stanovení koeficientu by město mělo přihlídnout k finanční situaci občanů. Z hlediska zatížení občanů je přípustná výše koeficientu maximálně v hodnotě dva. [14]

Následující tabulka č. 19 zobrazuje možné varianty zvýšení daně z nemovitých věcí dle zvoleného místního koeficientu. Daň z nemovitých věcí se během sledovaných let pohybuje na relativně stabilní výši, proto pro modelování situace byla využita její průměrná hodnota.

Tabulka 19: Modelová situace - využití místního koeficientu (v tis. Kč)

Místní koeficient	Částka
Průměrná hodnota ve sledovaných letech	1 262,4
2	2 524,8
3	3 787,2
4	5 049,6
5	6 312,0

Zdroj: [27], vlastní zpracování, 2016

Zvýšení lze brát pouze jako orientační, neboť místní koeficient nelze využívat pro všechny typy pozemků. Avšak pokud by město využilo místní koeficient ve výši 5, zvýšilo by tím své příjmy z daně o 5 mil. Kč. Důležité je však zvážit, zda takové zvýšení jsou schopni obyvatelé města finančně unést. Vzhledem k občanům by bylo vhodné využít koeficient pouze ve výši 2. To by pro město znamenalo zdvojnásobení příjmů z této daně.

Další možností, jak zvýšit příjmy, je investování nevyužitých finančních prostředků. V soustavě ukazatelů SIMU bylo znatelné, že město dosahuje kladného zůstatku na bankovním účtu. V případě, kdy město tyto prostředky nebude v celé vyšší v blízké době využívat, bylo by vhodné nevyužité prostředky investovat. K investování může využít termínované vklady nabízené u důvěryhodných peněžních institucí. Termínované vklady nenabízí vysoké úrokové sazby, avšak je tato investice spojena s minimálním rizikem.

Závěr

Hlavním cílem práce bylo provedení analýzy a následné zhodnocení finančního hospodaření konkrétního města. Pro analýzu bylo zvoleno město Mirošov, které se nachází v Plzeňském kraji.

Teoretická část práce byla zaměřena na územně samosprávné celky, které je možné rozdělit na základní a vyšší územně samosprávný celek, přičemž jako základní je označovaná obec a vyšší kraj. Oba stupně územní samosprávy mají své příslušné orgány. Obec lze navíc rozčlenit podle druhu. Mezi nejdůležitější nástroj pro řízení finančního hospodaření územních samosprávných celků patří rozpočet, který je upravován dle platné rozpočtové skladby. Rozpočet obce lze rozčlenit na běžný a kapitálový. Příjmovou část rozpočtu je možné členit na návratné a nenávratné příjmy. Výdajovou část rozpočtu lze segmentovat z mnoha různých hledisek.

V praktické části bylo v první řadě popsáno město Mirošov, a to od založení až po současnou dobu, přičemž nebyla opomenuta ani organizační struktura města. Druhá část byla již zaměřena na finanční analýzu vybraného města, a to v období od roku 2010 po rok 2014. Nejdříve byl popsán vývoj rozpočtu v jednotlivých letech a následně dochází k popisu a analýze jednotlivých položek příjmové a výdajové části rozpočtu. Z analýzy příjmové části rozpočtu je patrné, že objemově nejvýznamnější část rozpočtu tvoří daňové příjmy. Obec však výši těchto příjmů nemůže příliš ovlivnit. Může pouze stanovit prostřednictvím obecně platné vyhlášky, jaký typ místních poplatků se v příslušné obci bude vybírat. Dále město Mirošov může ovlivnit výši daně z nemovitých věcí prostřednictvím zvýšení koeficientu dle počtu obyvatel nebo může zavést místní koeficient. Možnostem, jak zvyšovat příjem byla věnována poslední kapitola práce, kde byla zobrazena modelová situace, která naznačuje možné varianty zavedení místního koeficientu u daně z nemovitých věcí. Významnou položkou příjmů jsou také přijaté transfery, podílející se v roce 2012 na celkových příjmech více jak 39 %. Vysoký podíl přijatých transferů je zapříčiněn získáním účelové dotace ze státního rozpočtu na rekonstrukci základní školy.

Výdajová část rozpočtu byla analyzována na základě dvou hledisek. První hledisko dělilo výdaje na běžné a kapitálové. Ve sledovaném období docházelo k mírnému převisu běžných výdajů, avšak v letech 2012 a 2013 kapitálové výdaje převýšily běžné.

Tento převis byl způsoben již výše zmíněnou rekonstrukcí základní školy, která začala v roce 2012 a dokončena byla koncem září roku 2013. V tomto období bylo investováno především do budovy školy a jejího dlouhodobého vybavení. Druhé hledisko členilo výdaje podle odvětví. Toto členění umožnilo lépe sledovat, kam byly vloženy finanční prostředky. Nejvyšším výdajem byly výdaje za služby pro obyvatelstvo, které se na celkových výdajích podílely v průměru kolem 60 %.

V rámci financování obce bylo zaznamenáno dvou vyšších výkyvů, jinak se situace vyvíjela poměrně příznivě. V roce 2013 bylo dosaženo schodku ve výši 16 mil. Kč, který byl a stále je financován z návratných zdrojů. O rok později ovšem bylo dosaženo přebytku v rozpočtu ve výši 10 mil. Kč, ze kterého byl splácen zejména přijatý úvěr.

Ukazatele zadluženosti a likvidity vykazují nízké hodnoty, proto je možné hodnotit celkové hospodaření města Mirošov pozitivně. Obec se během sledovaných let snaží o rozvoj města a zajištění kvalitních služeb pro obyvatelstvo, přičemž primárně klade důraz na vzdělávání mladistvých.

Seznam použitých tabulek

Tabulka 1: Kapitálový rozpočet obce	21
Tabulka 2: Běžný rozpočet obce.....	22
Tabulka 3: Vývoj rozpočtu města v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	35
Tabulka 4: Struktura příjmů dle tříd v letech 2010-2014 (v tis. Kč)	36
Tabulka 5: Struktura daňových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)	37
Tabulka 6: Struktura sdílených daní v letech 2010-2014 (v tis. Kč)	38
Tabulka 7: Struktura svěřených daní v letech 2010-2014 (v tis. Kč)	39
Tabulka 8: Struktura místních poplatků v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	39
Tabulka 9: Struktura ostatních daňových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	40
Tabulka 10: Struktura nedaňových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč)	41
Tabulka 11: Struktura kapitálových příjmů v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	41
Tabulka 12: Struktura přijatých transferů v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	42
Tabulka 13: Vývoj výdajů dle tříd v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	43
Tabulka 14: Výdaje dle odvětvového třídění rozpočtové skladby v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	44
Tabulka 15: Vývoj výdajů za služby pro obyvatelstvo v letech 2010-2014 (v tis. Kč)..	45
Tabulka 16: Vývoj ukazatele dluhové služby v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	48
Tabulka 17: Soustava informativních a monitorujících ukazatelů v letech 2010-2014 (v tis. Kč).....	49
Tabulka 18: Modelový příklad	53
Tabulka 19: Modelová situace - využití místního koeficientu (v tis. Kč)	55

Seznam použitých obrázků

Obrázek 1: Rozpočtová soustava v ČR.....	18
Obrázek 2: Příjmy obce z hlediska návratnosti	23
Obrázek 3: Znak města	30
Obrázek 4: Město Mirošov	31
Obrázek 5: Organizační struktura města Mirošov	32
Obrázek 6: Podíl jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech obce (v %)	37
Obrázek 7: Podíl jednotlivých výdajů (v %)	43
Obrázek 8: Vývoj příjmů, výdajů rozpočtu a salda v letech 2010-2014 (v tis. Kč)	46
Obrázek 9: Saldo rozpočtu v letech 2010-2014 (v Kč)	47
Obrázek 10: Vývoj celkové likvidity v letech 2010-2014.....	50
Obrázek 11: Vývoj zadluženosti na 1 obyvatele v letech 2010-2014 (v Kč)	51
Obrázek 12: Pozemková parcela č. 618/3.....	53

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

DM – dlouhodobý majetek

DPFO – daň z příjmu fyzických osob

DPH – daň z přidané hodnoty

DPPO – daň z příjmu právnických osob

SIMU - soustava informativních a monitorujících ukazatelů

SVČ – samostatná výdělečná činnost

VÚSC – vyšší územně samosprávný celek

ZÚSC – základní územně samosprávný celek

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- [1] JINDŘICH, Karel. *Mirošov: brána do západních Brd*. Plzeň: Karel Jindřich, 2009. 109 s.
- [2] MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: ORAC, s. r. o., 2000, 190 s. ISBN 80-86199-23-1.
- [3] PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005, 555 s. ISBN 80-7357-052-1.
- [4] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání, Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2011, 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1
- [5] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [6] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2011, 143 s. ISBN 978-80-247-3916-8.

Právní předpisy:

- [7] Usnesení vlády České republiky ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí dluhové služby
- [8] Usnesení vlády ze dne 29. září 2010 č. 695, o změně usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395, o monitoringu hospodaření obcí a o zrušení usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby,
- [9] Vyhláška Ministerstva financí č. 343/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- [10] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení některých daní územních samostatným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů
- [13] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

[14] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

[15] Zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění

Internetové zdroje:

[16] Historie města. *Oficiální stránky města Mirošov* [online]. © 2015, Aktualizace 02.10. 2015 [cit. 02.10.2015]. Dostupné z: <http://www.mirosov.cz/mesto/informace-o-meste/historie-mesta/>

[17] Informace o městě. *Oficiální stránky města Mirošov* [online]. © 2015, Aktualizace 05.10.2015 [cit. 05.10.2015]. Dostupné z: <http://www.mirosov.cz/mesto/informace-o-meste/>

[18] Informace o stavebním úřadě. *Oficiální stránky města Mirošov* [online]. © 2015, Aktualizace 05.10.2015 [cit. 05.10. 2015]. Dostupné z: <http://www.mirosov.cz/mestsky-urad/povinne-informace/subjekt-stavebni-urad-7.html>

[19] Organizační struktura. *Oficiální stránky města Mirošov* [online]. © 2015, Aktualizace 05.11.2015 [cit. 05.10.2015]. Dostupné z: <http://www.mirosov.cz/mestsky-urad/povinne-informace/>

[20] SIMU. *Aplikace monitor Ministerstva financí ČR* [online]. [cit. 12.11.2015]. Dostupné z: <http://monitor.mfcr.cz/2013/obce/detail/00258890>

[21] Umístění města Mirošov. *Wikimedia Commons* [online]. 2010, Aktualizace 18.06.2015 [cit. 05.10.2015]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/4a/Czech_Republic_location_map.svg/240pxCzech_Republic_location_map.svg.png

[22] Umístění parcely č. 618/3. *Český úřad zeměměřický a katastrální* [online]. [cit. 12.03.2016] Dostupné z: <http://nahlizenidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=QVtq4GoLiZdiRlhf1dtPN33GDtcWITmrUwMtSPBRqjtDA94zGMfX0Ok4uO4SEkRIYM3VXpIr0VLXpCKEfWWUXM7mxdbu5TcsW9WCcD4joUCcYloSEjWStAxmrT3BQ7UkblYwloxzbUYxnwBo7RfXsQUF5wvUCudKAjWVWV0jo0LGU0kJu40pJZyjW3iPdMbFhOqBCqQo3uS7bg1eC8yxZrw8GyrCfl09a17DwjFgro461Rt1frfkkaCHq2Fjq5X3kYz46Co14ODo9l68m22SixsP25hpIMLrpXK9fE=>

[23] Vývoj sazby daně z přidané hodnoty. *Účetní kavárna* [online]. [cit. 15.10.2015]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/sazby-dane-z-pridane-hodnoty>

[24] Znak města Mirošov. *Oficiální stránky města Mirošov* [online]. © 2015, Aktualizace 02.10.2015 [cit. 08.10.2015] Dostupné z: http://www.mirosov.cz/skins/mirosov2_1/images/logo.png

Materiály města Mirošov

[25] Interní dokumenty města Mirošov

[26] SÝKORA, Vlastimil. Ústní sdělení. Starosta města Mirošov

[27] Výkaz FIN 2–12M města Mirošov 2010–2014

[28] Závěrečné účty města Mirošov 2010–2014

Abstrakt

VILDOVÁ, Michaela. *Finanční hospodaření města Mirošov*. Plzeň, 2016. 64 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: územně samosprávný celek, rozpočet, analýza hospodaření, příjmy, výdaje

Cílem práce je provedení finanční analýzy hospodaření města Mirošov. Teoretická část práce se zabývá územně samosprávnými celky. V první kapitole jsou tyto celky charakterizovány a následující kapitola detailně rozebírá rozpočet, příjmy a výdaje. Na část teoretickou navazuje část praktická, která začíná představením města Mirošov. Po představení následuje již samotná finanční analýza města zaměřená na příjmovou a výdajovou část rozpočtu a způsob financování v letech 2010 až 2014. Dále jsou zde rozebrány ukazatele likvidity a zadluženosti. Poslední kapitola praktické části poskytuje doporučení a optimalizační návrhy pro město.

Abstract

VILDOVÁ, Michaela. *Financial Management of the Town Mirošov*. Pilsen, 2016. 64 p. Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words: territorially autonomous unit, budget, analysis of economic activities, income, expenses

The aim of the thesis is to perform financial analysis of economic activities of the town of Mirošov. The theoretical part of the paper deals with territorially autonomous units. The first chapter characterizes these units and the following chapter discusses the budget, income and expenses in more detail. The practical part, which follows the theoretical one, begins with the introduction of the town of Mirošov. The introduction is then followed by the financial analysis of the town focused on the income and expense part of the budget and the way of funding between the years 2010 and 2014. The indicators of liquidity and debt are also discussed. The last chapter of the practical part provides recommendations and optimization suggestions for the town.